

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Резонанс

Двох думок
бути не може:
мир
обов'язково
настане

► СТОР. 7

Акція

Живий ланцюг
із вишитих рушників

► СТОР. 10

Його хобі

Любов
і голуби
Віктора
Возняка

► СТОР. 12

№ 174 (6428)

СЕРЕДА, 14 ВЕРЕСНЯ 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Андрій Парубій
бере участь
у Європейській
конференції
голів парламентів

Триває візит Голови Верховної Ради України Андрія Парубія до Французької Республіки з метою участі в Європейській конференції голів парламентів у Страсбурзі. Глава українського парламенту, зокрема, виступить із доповіддю у частині конференції на тему: «Криза у зв'язку з міграцією та біженцями в Європі — роль та обов'язки парламентів». Крім того, учасники Європейської конференції обговорять теми: «Національні парламенти і Рада Європи: спільне просування демократії, прав людини та верховенства права» і «Мобілізація парламентів проти ненависті заради інклюзивних та нерасистських спільнот».

Також передбачено зустрічі Голови Верховної Ради України Андрія Парубія з главами парламентів країн Європи, керівниками Європейського Парламенту та Парламентської асамблеї Ради Європи.

Глави МЗС
приїдуть рятувати
Мінські угоди
та «нормандський
формат»

Сьогодні до України з дводенним робочим візитом прибувають міністри закордонних справ Німеччини та Франції — Франк-Вальтер Штайнмаєр і Жан-Марк Еро. Водночас до Києва також приїдуть їхні колеги із Великої Британії — Борис Джонсон та Данії — Крістіан Енсен. Зазначимо, що Штайнмаєр відвідає столицю не тільки як голова МЗС ФРН, а і як діючий очільник ОБСЄ.

Анонсовано, що на перемовинах, зокрема, обговорять стан справ на Донбасі, можливість проведення нової зустрічі «нормандського формату», хід реформ, реалізацію Мінських домовленостей, а також механізми підвищення ефективності роботи спостерігачів ОБСЄ на Донбасі й передачі під їхній контроль ділянки російсько-українського кордону.

► СТОР. 13

Нова команда «Укрпошти»: є розуміння проблем галузі, реальні плани і відповідальність

До складу нової команди «Укрпошти» увійшли: Олександр Наход — заступник генерального директора із закупівель, Сергій Галаган — директор з інформаційних технологій, Олександр Перцовський — перший заступник генерального директора з операційної діяльності, Ігор Смілянський — генеральний директор, Олександр Чернявський — фінансовий директор (на знімку зліва направо).

Представляючи нове керівництво державного підприємства «Укрпошта», генеральний директор Ігор Смілянський насамперед зазначив, що «Укрпошта» має зробити так, щоб усі громадяни мали однаковий доступ до поштових послуг. «Ми розуміємо, що велика мережа «Укрпошти» — це наша перевага, але також ми усвідомлюємо свою соціальну відповідальність, ми розуміємо, що подекуди пошта — це

останній оплот цивілізації. Там пошта — і магазин, і банк, і пошта, і взагалі останній зв'язок людей, які мешкають у глибинці, з цивілізацією. Саме це розуміння й відобразить у подальшій діяльності «Укрпошти», — сказав генеральний директор.

► СТОР. 9

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ПОДІЇ

Режим припинення вогню,
визволення заручників і діти в зоні
конфлікту — теми наступного Мінська

Учора Тристороння контактна група з мирного врегулювання ситуації на Донбасі провела відеоконференцію за участю представників ОРДЛО. Раніше анонсована тема для обговорення: закріплення «режиму тиші» — доповіді представників СММ ОБСЄ й офіцерів СЦКК про «припинення вогню на постійній основі».

Наступний раунд переговорів формату «Україна—ОБСЄ—Росія» відбудеться 21 вересня в столиці Білорусі. Цього дня Україна запропонувала зробити обговорення питання визволення заручників ключовим. Радник голови СБУ Юрій Тандіт повідомив: наша сторона розробила дорожню карту й готова до реалізації формули «всіх на всіх». За офіційними даними, заручниками в ОРДЛО вважаються 112 українців, ще 9 осіб незаконно перебувають на території РФ.

► СТОР. 5

Кращих вчителів преміюють

У Запоріжжі оприлюднено положення про премію міського голови для працівників освіти.

Зокрема, передбачено 20 грошових винагород у чотири тисячі гривень вчителям-предметникам та керівникам гуртків, які виховали «переможців Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів IV етапу, Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт учнів—членів Малої академії наук III етапу». Загалом премій багато — майже сімдесят. Тому не забуто й стараних молодих педагогів зі стажем менш як п'ять років. Для них передбачено вісім заохочень по 2000 гривень кожне, передає наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

КОРОТКО

■ У Фінляндії вважають перспективними для реалізації в Україні проекти з енерговиробництва, централізованого тепlopостачання, переробки відходів та побудови споруд з очищення води, повідомив міністр зовнішньої торгівлі та розвитку Фінляндії Кай Мюккянен на брифінгу в Херсонській ОДА (Укрінформ).

■ Із міського бюджету Черкас виділено 6 млн. гривень на встановлення лічильників тепла у будинках містян, дізнався наш власкор Ліна ЛЕБЕДЕНКО.

■ За перший місяць роботи на Хмельниччині системи ProZorro було здійснено 1146 закупівель. Підтверджена економія бюджетних коштів сягнула майже 12,5 млн. грн., передає наш власкор Ірина КОЗАК.

Національний банк України очікує від МВФ 1 млрд. дол. до кінця вересня (НБУ)

Вибори на вкраденій території є нелегітимними

Якщо заплановані на 18 вересня вибори до Державної Думи Російської Федерації відбудуться і на українській території — в анексованому Криму, і до Держдуми будуть обрані депутати від Криму, Україна визнає такі вибори нелегітимними і вже закликає світ також не визнавати їх. На нелегітимності проведення виборів у Криму наголошують і народні депутати України. У свою чергу, Москва погрожує розривом дипломатичних відносин.

«Президент України закликає весь світ не визнавати вибори до Держдуми РФ — країни, що вкрала в Україні Крим і частину Донбасу. Вибори в окупованому Криму нелегітимні, бо це українська територія. Отже, Дума, яку обирають в т. ч. в Криму, — не може апріорі визнаватися як легітимна», — заявила Перший заступник Голови Верховної Ради України Ірина ГЕРАЩЕНКО, перший заступник Голови Української частини Парламентського комітету асоціації, член Постійної делегації у ПАРЄ, на своїй сторінці у Фейсбучі. Парламентарій не виключає ймовірного виходу Україну зі складу ПАРЄ у разі визнання повноважень російських депутатів, обраних від українського Криму: «Якщо ПАРЄ визнає повноваження нелегітимної делегації Держдуми, якщо ПАРЄ наплює на свої ж принци-

пи і дозволить повернутися делегації країни, яка не виконала ЖОДНОЇ резолюції ПАРЄ і чхати хотіла на всі норми міжнародного права, якщо ПАРЄ сама себе так зневажить — українській делегації (та й делегаціям інших країн, що усвідомлюють деградацію такої організації) варто розглянути можливість про припинення своєї участі в «асамблеї пустих балачок», резолюції якої можна не виконувати, бо вона сама це спокійнісінько допускає, а президент Аграмонт ще й шомісяця їздить до Москви з проханнями про діалог».

«Вибори без вибору — ось що буде влаштовано в Криму 18 вересня», — вважає народний депутат України Ірина ФРІЗ (фракція «Блок Петра Порошенка»). «Переконана, що держави світу, які поважають міжнародне право та територіальну цілісність України, які не визнали анексії Криму, сформують публічну оцінку щодо подальших форм комунікації із новообраною Держдумою, яка фактично буде нелегітимною», — написала І. Фріз на своїй сторінці у Фейсбучі. Депутат зазначила, що з початку окупації Криму РФ відбувається порушення прав та свобод українських громадян. «Де переслідують представників корінного народу півострова, які за оголошення Меджлісу не братимуть участі в цих, так би мовити, виборах. Де блокують діяль-

ність невідконтрольних Росії журналістів та нищать свободу слова. Де переслідують за віросповідання. Де переслідують правозахисників, а міжнародні організації не мають навіть шансу потрапляння на півострів для проведення моніторингу ситуації... І ось на цій волелюбній колись землі Кремль влаштовує чергове зухвальство над міжнародним правом, демонструючи всьому світові тріумф власної безкарності», — підкреслила І. Фріз. Парламентарка також наголошує, що «проведення парламентських виборів на окупованій території є незаконним».

«Відповідно, повноваження депутатів, обраних внаслідок голосування на мажоритарних виборчих округах, сформованих на півострові (чотири депутати), а також за кримськими регіональними списками у єдиному федеральному окрузі (225 депутатів), є нелегітимними. Тобто 18 вересня буде поставлено під сумнів легітимність всієї нижньої палати Федеральних Зборів РФ сьомого скликання та прийнятих нею рішень», — резюмувала Ірина Фріз.

А народний депутат України від «Народного фронту» Георгій ЛОГВИНСЬКИЙ, колишній кримчанин та правозахисник, переконаний, що проведення виборів до Держдуми РФ на території Криму варто розцінювати як злочин, що падає під статтю 110 Кримі-

нального кодексу України — захват влади. «Безумовно, проведення будь-яких виборів, не передбачених законодавством України, є однозначним порушенням. Понад те, кожна людина, що на них балотується, є співучасником злочину — в порядку статті 27 Кримінального кодексу він здійснює спробу злочину. Це спроба захвату влади», — вважає він. Парламентарій висловив упевненість у тому, що міжнародна спільнота не визнає результати голосування в Криму: «Спікер польського Сейму вже зробив офіційну заяву, що не визнаватиме вибори у Криму. Думаю, це лише перший крок. Але ми повинні розуміти більш глибоку річ — ми для європейців повинні бути суб'єктом спільної політики, де захищають їх, Європу, від нашої тероризму, який іде з боку Російської Федерації. І тоді вони захищають себе разом із нами. Якщо ж вони захищають окремо від Росії — то це окремий острівок політики».

«Якщо буде відновлено повноваження новообраної делегації Російської Федерації у Раді Європи — тоді маємо поставити «жирний хрест» і на самій Раді Європи», — заявив на одному з телешоу народний депутат України від Блоку Петра Порошенка Редат ЧУБАРОВ, один із лідерів кримських татар. «Розумієте, що тоді буде відбуватися? Відбувати-

ОФІЦІЙНО

8 вересня Верховна Рада України ухвалила Заяву до парламентів іноземних держав, парламентських асамблей і міжнародних організацій щодо виборів до Держдуми РФ на території тимчасово окупованого Криму і Севастополя, у якій закликала міжнародну спільноту не визнавати ці вибори.

меться те, що в цій частині бандитів визначатимуть бандитами, а в інших частинах їх визначатимуть нібито нормальними людьми, будуть із ними ручкатися, обговорювати, -сказав він. — Я не уявляю собі, як я з'являтимусь на Парламентській асамблеї Чорноморсько-економічного співробітництва (ПАЧЕС), бо я є членом цієї поважної організації, як я слухатиму так званих депутатів Держдуми, які вкрали у мене Батьківщину, частину моєї держави, і вони там обговорюватимуть зі мною питання, скажімо, безпеки Чорноморського басейну. Не може цього бути».

Народний депутат України, Уповноважений Президента України з питань кримсько-татарського народу Мустафа ДЖЕМІЛЄВ звертає увагу на те, що мешканців окупованого півострова кримська влада змушує прийти на вибори через тиск і погрози. «Саме по собі проведення виборів на окупованій території незаконно, — сказав політик у коментарі журналістам. —

Але нині окупаційна влада вживає заходів для втягнення мешканців Криму в ці вибори. Мене дуже хвилює, що вони хочуть долучити до цього і кримських татар через погрози звільнити їх з роботи. Співробітники ФСБ розповідають, що вони повинні зайти до кабінки і сфотографувати бланк із результатами голосування. Так вони збираються контролювати татар. Від цього голосування залежить, чи залишаться вони на роботі. У такий спосіб вони сподіваються долучити якусь частину кримських татар».

«Те, що ці вибори незаконні, відповідає міжнародним нормам. Таким чином вони роблять нелегітимні взагалі вибори депутатів до Держдуми, по всіх списках, так як у них там партійна система. Якщо депутати будуть обрані, в тому числі й голосами людей із окупованих територій, вони вважатимуться незаконними. Цю позицію ми обстоюватимемо і в ПАРЄ, щоб не допустити участі делегації Росії у ПАРЄ», — підсумував Мустафа Джемільєв.

Анна ШЕВЧЕНКО.

***

Санкційний тиск на Москву демонструє ефективність і має зберігатися до повного відновлення суверенітету і територіальної цілісності нашої держави, заявив Президент України Петро Порошенко під час зустрічі з послами країн «Великої сімки» та ЄС у Києві.

Як повідомляє прес-служба глави держави, П. Порошенко підтвердив, що Україна залишається рішучим прихильником політико-дипломатичного врегулювання ситуації на Донбасі. Він зазначив, що на нинішньому етапі головні зусилля мають бути спрямовані на забезпечення виконання російською стороною безпекової частини Мінських домовленостей. Окрім того, український Президент акцентував на важливості збереження політики невизнання незаконної анексії Криму, де катастрофічно погіршується ситуація з правами людини, зокрема з каральною медициною радянського зразка.

Глава держави також закликав не визнавати легітимність парламентських виборів у РФ, які Москва намагається провести в окупованому Криму та місті Севастополь — українській території, що перебуває в тимчасовій окупації.

Окремо сторони обговорили питання якнайшвидшого звільнення заручників та політичних в'язнів, які незаконно утримуються в РФ і на окупованих територіях.

Завідувач секретаріату Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Михайло Борисюк та головний консультант комітету Наталя Мовчан під час підготовки до засідання комітету, на якому розглядатимуть проект закону про оцінку впливу на довкілля. Метою законопроекту є встановлення правових та організаційних засад здійснення оцінки впливу на довкілля та забезпечення виконання Україною зобов'язань у рамках міжнародних договорів, стороною яких є Україна.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Представники ОБСЄ не спостерігатимуть у Криму за російськими виборами в Держдуму. «Оскільки ОБСЄ працює, ґрунтуючись на консенсусі всіх країн — членів ОБСЄ, Крим не є частиною нашого спостереження», — цитує главу місії Бюро з демократичних інститутів і прав людини ОБСЄ Яна Петерсена «Інтерфакс-Україна».

Раніше Президент України Петро Порошенко доручив міністру закордонних справ Павлу Клімкіну поінформувати керівництво РФ про неможливість проведення виборів на українській території, зокрема в Криму. І з огляду на те, що в Києві вважають майбутній склад Думи нелегітимним, МЗС України заявило, що проведення парламентських виборів у приміщеннях російських диппредставництв в Україні є неможливим. «Якщо вибори в РФ проходять у федеральному окрузі, до якого РФ — всупереч міжнародному праву і законам України — включає Крим, то я вважаю, що такі вибори є нелегітимними, а тому — юридично і політично необґрунтованими», — заявив Павло Клімкін.

Натомість у російській ЦВК наполягають, що вибори в консульствах і посольствах проводити можна, оскільки вони вважаються територією Росії. «Це не компетенція України. Компетенція України — забезпечити безпеку російських громадян, які прийдуть в російське посольство або консульство. Вони повинні бути захищені від загроз нападу і цькування з боку різного роду молодиків. На цьому компетенція України з цього питання вичерпана», — сказала глава ЦВК РФ Елла Памфілова.

Нагадаємо, що вибори до Держдуми РФ мають відбутися 18 вересня.

ФОТОФАКТ

Опозиція напрацювала закони з відновлення промисловості

У ФРАКЦІЯХ

Опозиційний блок вимагає ухвалення пакета законопроектів із відновлення промисловості. Таку позицію висловив представник цієї політичної сили Дмитро Колесніков, наголосивши: розгляд напружених його соратниками документів блокується владою вже другий рік. За словами народного обранця, за цей час загальний збиток в економіці вже становить 619 мільярдів гривень, закрилися тисячі підприємств, кілька мільйонів українців втратили роботу.

«Протягом тижня парламент не прийняв жодного реального законопроекту, який допоміг би запустити економіку, відновити промисловість, забезпечити соціальний захист», — стверджує законотворець. — Понад рік тому разом з народним депутатом Олександром Вилкулом та іншими депутатами від Опозиційного блоку ми подали пакет законопроектів, у тому числі й у рамках програми «Нова індустріалізація», які дадуть змогу відновити економіку, забезпечити стабільну роботу підприємств, зростання зарплат і пенсій, а також створити нові робочі місця і повернути нормальне життя людям. Ми запропонували реальний план відновлення України, знаємо, як це зробити, і вимагаємо негайного прийняття наших законопроектів».

Протягом двох років Україна втратила майже 20 відсотків своєї економіки й увійшла в так званий «Клуб найбідніший країн світу», каже парламентарій. Як доказ наводить такий приклад: у 2013 році, за даними МВФ, співвідношення ВВП на одного мешканця нашої країни становило 4185 доларів США, а цього року прогнозується 1854 долари на людину.

Наші економічні втрати за 2014–2016 роки Д. Колесніков порівнює з втратами країн Західної Європи після Другої світової війни.

На думку опозиційного народного депутата, нинішня влада не в змозі повернути в країну мир і стабільність. На заваді, мовляв, стоять партійні війни. «Ми підтримуємо бажання людей змінити парламент, який довів країну до кризи, і провести дострокові вибори, — сказав він. — Відновити Україну може тільки той, хто прагне миру, розуміється на економіці й знає, як працювати». На переконання Д. Колеснікова, тільки мир у країні допоможе залучити інвесторів, дасть змогу працювати і розвиватися підприємствам, а людям гарантуватиме гідний рівень життя. Натомість при нинішній владі підприємців «душать» податківці, відбирають бізнес рейдери під прикриттям патріотизму, а уряд підвищує тарифи й ціни, наголошує парламентарій.

Чигирин і Холодний Яр просять допомоги

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

У червні цього року народний депутат України Надія Савченко у телефонному режимі звернулася до зібрання жителів села Рацеве Чигиринського району. Парламентарій висловила свою підтримку боротьбі селян проти забудови історичних земель комплексом курятників ПрАТ «Миронівський хлібопродукт» й пообіцяла зустрітис

Свого слова Надія Савченко дотримала. Минулої неділі разом зі своїм помічником Вірою Савченко (на знімку біля тисячолітнього дуба Максима Залізняка), народний обранець відвідала Рацеве, Чигирин, Суботів, Медведівку, Мельники, урочище Холодний Яр.

Зустріч із жителями Рацевого була дуже теплою. Активісти піднесли депутатів квіти, хліб-сіль, поділилися своїми радіщами і болями. Надія Савченко розповіла людям про свої дії щодо обстоювання права селян на власну землю, чисту воду і повітря. «Моя команда, — підкреслила парламентарій, — й надалі триматиме на контролі це питання. Мегатехнофабриці не місце

на екологічно чистій й історично важливій для України чигиринській землі».

У колишній столиці Української козацької держави громадська організація «Народна рада Чигиринщини» просила народного депутата допомогти розв'язати проблему з резиденцією гетьмана Богдана Хмельницького. Розпочата десять років тому реконструкція історичної пам'ятки досі не завершена, відтворені будівлі історико-архітектурного комплексу руйнуються. Надія Савченко дала обіцянку використати всі можливості парламентарія, щоб виправити цю ситуацію.

У легендарному урочищі Холодний Яр народний депутат побувала на місцях, де з

ОФІЦІЙНО

Закон України

Про внесення зміни до статті 28 Закону України

«Про телебачення і радіомовлення» щодо визначення передач європейського виробництва

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Частину четверту статті 28 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 18, ст. 155) викласти в такій редакції:

«4. Ліцензіати (крім супутникового мовлення) у проміжках часу між 07.00 та 23.00 повинні дотримуватися таких пропорцій між українськими та іноземними передачами:

передачі європейського виробництва, а також США та Канади повинні становити не менше 70 відсотків загального тижневого обсягу мовлення, у тому числі не менше 50 відсотків загального тижневого обсягу мовлення — передачі українського виробництва;

у радіопрограмах музичні твори українських авторів і виконавців повинні становити не менше 50 відсотків загального щотижневого обсягу мовлення.

Для цілей цієї частини передачею європейського виробництва вважається передача, створена однією або декількома юридичними особами — резидентами держав, що ратифікували Європейську конвенцію про транскордонне телебачення, за умови що безпосереднім виробником таких передач є особи — резиденти таких держав.

До передач європейського виробництва, крім випадків, визначених цією частиною, також належать передачі, створені на замовлення юридичних осіб — резидентів держав, що ратифікували Європейську конвенцію про транскордонне телебачення, та/або державою-окупантом, вона не може вважатися передачею європейського чи українського виробництва».

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 17 травня 2016 року. № 1364-VIII.

Закон України

Про внесення змін до деяких законів України

щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. Статтю 13 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 29, ст. 377 із наступними змінами) доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«Експортні операції з металобрухтом здійснюються відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених законами України «Про металобрухт» та «Про вивіз (експортне) мито на відходи та брухт чорних металів».

2. Частину першу статті 9 Закону України «Про металобрухт» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 25, ст. 212; 2003 р., № 6, ст. 52) виключити.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.
2. Тимчасово, строком на один календарний рік з дня набрання чинності цим Законом, ставки вивізного (експортного) мита на товари, зазначені в пункті 1 Закону України «Про вивіз (експортне) мито на відходи та брухт чорних металів» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., № 4, ст. 35, № 35, ст. 486; 2012 р., № 38, ст. 455), становлять 30 євро за 1 тону.

3. Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом; забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 12 липня 2016 року. № 1455-VIII.

Постанова
Верховної Ради України

Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Луганської області, зміну і встановлення меж міст Золотого та Гірського Попаснянського району Луганської області

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Змінити межі міста Золотого Попаснянського району Луганської області, збільшивши його територію на 228,19 гектара земель за рахунок передачі до його складу 228,19 гектара земель, що знаходяться у віданні Березівської сільської ради Попаснянського району (у тому числі територію села Катеринівки), а також межі міста Гірського, збільшивши його територію на 327,0 гектара земель за рахунок передачі до його складу 327,0 гек-

тара земель, що знаходяться у віданні Голубівської сільської ради Попаснянського району (у тому числі територію села Оріхового), та затвердити територію міста Золотого загальною площею 2719,19 гектара та міста Гірського загальною площею 1651,0 гектара.

2. Встановити межі міст Золотого та Гірського Попаснянського району Луганської області згідно з додатком.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень забезпечити координацію дій органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, пов'язаних із зміною і встановленням меж Попаснянського району Луганської області.

Голова Верховної Ради України
А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 8 вересня 2016 року. № 1517-VIII.

Постанова
Верховної Ради України

Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Слов'янськ та Слов'янського району Донецької області

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Віднести місто Миколаївка Слов'янської міської ради Донецької області до категорії міст районного значення Слов'янського району Донецької області.

2. Змінити межі Слов'янського району Донецької області, збільшивши територію Слов'янського району на 514,6 гектара земель за рахунок передачі до його складу 514,6 гектара земель, що знаходяться у віданні Миколаївської міської ради Слов'янської міської ради Донецької області (в тому числі територію міста Миколаївка).

3. Затвердити територію Слов'янського району Донецької області загальною площею 127882,6 гектара.

4. Встановити межі Слов'янського району Донецької області згідно з додатком.

5. Кабінету Міністрів України в межах повноважень забезпечити взаємодію центральних і місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування у вирішенні питань, пов'язаних із зміною і встановленням меж Слов'янського району Донецької області.

Голова Верховної Ради України
А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 8 вересня 2016 року. № 1518-VIII.

Постанова
Верховної Ради України

Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж міста Горлівка та Бахмутського району Донецької області

З метою упорядкування адміністративних зв'язків між окремими населеними пунктами Донецької області, які були розірвані внаслідок проведення антитерористичної операції, створення умов для ефективного здійснення повноважень органами місцевого самоврядування адміністративно-територіальних одиниць, що знаходяться поза межами зони проведення антитерористичної операції, та забезпечення життєдіяльності у таких населених пунктах Верховна Рада України **постановляє**:

1. Змінити межі Бахмутського району Донецької області, збільшивши територію Бахмутського району на 1643,8 гектара земель за рахунок передачі до його складу 1516,0 гектара земель, що знаходяться у віданні Зайцівської селищної ради Горлівської міської ради, 127,8 гектара земель Горлівської міської ради (а саме територію вулиць Станція Майорська, Сонячна, Заливна, Кольцова міста Горлівка), включивши їх в селище міського типу Зайцеве Горлівської міської ради, та затвердити територію Бахмутського району загальною площею 149434,71 гектара та міста Горлівка загальною площею 42117,2 гектара.

2. Встановити межі Бахмутського району та міста Горлівка Донецької області згідно з додатком.

3. Кабінету Міністрів України в межах повноважень забезпечити взаємодію центральних і місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування у вирішенні питань, пов'язаних із зміною і встановленням меж Бахмутського району Донецької області.

Голова Верховної Ради України
А. ПАРУБІЙ.

м. Київ, 8 вересня 2016 року.
№ 1520-VIII.

ПРИВІТАННЯ

Колективу приватного акціонерного товариства «Івано–Франківський локомотиворемонтний завод»

Дорогі друзі!

Щиро вітаю з 150-річчям одного із найстаріших на Прикарпатті підприємств — Івано-Франківського локомотиворемонтного заводу.

Заснований у місті Станіславі спочатку як головні машинні майстерні Львівсько-Чернівецької залізниці, за час свого існування завод пройшов усі стадії технічного розвитку — від гужового транспорту і трансмісії до сучасних верстатів.

І нині ваше потужне підприємство щорічно нарощує обсяги виробництва продукції, підвищує якість ремонту та вдосконалює технології. Цьому великою мірою сприяє розширення міжнародних зв'язків.

Упевнений, що ваш висококваліфікований колектив і надалі відкриватиме нові можливості і перспективи, розвиваючи і зміцнюючи машинобудівну галузь національної економіки.

Бажаю вам, працівникам і ветеранам уславленого підприємства, та вашим рідним міцного здоров'я, щастя, миру і добра.

Голова Верховної Ради України
Андрій ПАРУБІЙ.

У НОМЕР

Заборонили агітацію

Сумський міськвиконком заборонив ставити на території обласного центру агітаційні намети політичної партії «Успішна країна», керівником якої є Олександр Клименко — колишній очільник Міністерства доходів і зборів за часів Януковича. Зараз він «у бігах». Заступник міського голови Сум Віктор Волонтирець пояснює: документи щодо наметів мали ознаки фактивності. Заяву-повідомлення про їх розміщення до міськвиконкому подали від сумської обласної організації партії, а підписав документ керівник полтавського осередку політсили. Перед цим активісти демонтували в Сумах три намети «Успішної країни», а два місяці тому не дали провести форум, на який зібралися представники «партії Клименка». Партійці заявили, що оскаржуватимуть рішення Сумського міськвиконкому щодо заборони розміщення агітаційних наметів у суді.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

Дніпропетровська міськрада стала Дніпровською

Відповідне рішення депутати ухвалили на черговій сесії 7 вересня. За нього проголосували 33 обранці народу. Також стали дніпровськими виконком, департаменти і управління міськради, комунальні підприємства та заклади. За словами очільника Дніпра Бориса Філатова, це вирішило низку проблем, зокрема, із казначейством, з якими зтикалася міська влада після перейменування.

Окрім того, Дніпро більше не підтримуватиме побратимські зв'язки із рядом міст Російської Федерації. За це також проголосували 33 депутати. Так, зокрема, скасована угода про встановлення побратимських відносин між Дніпром і Улан-Уде, втратила чинність домовленість про співробітництво між обласним центром та Самарою.

Галина НЕРЕТІНА.

Дніпропетровська область.

ОФІЦІЙНО

ВИТЯГ ІЗ ПОСТАНОВИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ від 12 вересня 2016 року № 386

1. Визнати обраним народним депутатом України на позачергових виборах народних депутатів України 26 жовтня 2014 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі:

Данилін Владислав Олійович, 1983 року народження, освіта вища, фізична особа — підприємець, проживає в місті Києві, член Політичної партії «НАРОДНИЙ ФРОНТ», включений до виборчого списку Політичної партії «НАРОДНИЙ ФРОНТ» під № 79.

Працівники прокуратури Рівненщини та ГУ ДФС у області перекирили канал постачання фальсифікованих горілчаних виробів. Вилучено близько шести тонн спирту, понад чотири тонни алкогольної продукції, більше 15 тисяч етикеток та близько двох тисяч підроблених акцизних марок (загалом — на майже 1,2 млн. грн.). *інформує наш власкор Олександра Юркова*

Правова держава: світовий досвід і українська модель

Розпочав круглий стіл на таку тему **Ю. Шемшученко**, директор Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, академік НАН України, своєю доповіддю, у якій зазначив, що правова держава — це держава, діяльність якої базується на принципі верховенства права. У радянських конституціях цей термін не вживався. Розробники Декларації про державний суверенітет України до поняття правової держави підходили як до ідеалу. А тому включили до Преамбули Декларації таку формулу: «Визначаючи необхідність побудови правової держави».

Чинна Конституція України 1996 р. у цьому питанні пішла далі. За ст. 1 Основного Закону Україна вже є правовою державою. Але навколо цього питання тривають теоретичні дискусії. У сучасних умовах важливо знайти відповідь на запитання: чому за 25 років незалежності і 20 років дії чинної Конституції України нам реально не вдалося наблизитися до ідеалу правової держави? Понад те, Конституція і закон у нас втратили своє високе соціальне призначення. Гору взяв правовий нігілізм. Політичні і олігархічні інтереси превалюють над правом.

Прискорення поступу до правової держави обумовлене багатьма чинниками. Назву лише окремі. По-перше, побудова правової держави має бути закладена в основу науково обгрунтованої правової політики в Україні. На законодавчому рівні необхідно визначити мету такої політики, а також конкретні засоби її досягнення.

По-друге, характер розвитку правової держави вирішальною мірою залежить від рівня розвитку національної правової системи. За кількістю законів ми вже наблизилися або навіть і обійшли європейські країни, а за якісними показниками істотно відстаємо від них. За 20 років ми не спромоглися прийняти понад півтора десятка так званих конституційних законів, тобто безпосередньо передбачених Конституцією. Незадовільно поставлені кодифікація і систематизація законодавства. Слабко використовується інститут експертизи у нормотворчій діяльності. Залишається невирішеним і питання прийняття «закону про закони».

По-третє, навіть найдосконаліші закони втрачають своє значення, якщо вони належним чином не виконуються. Невиконання законів є ахіллесовою п'ятою сучасного етапу розвитку правової держави в Україні. Тут потрібні радикальні зміни, спрямовані на посилення ролі держави у забезпеченні законності і правопорядку, прав та свобод людини і громадянина. Відомо, що останнім часом було вжито відповідних заходів у цій галузі. Зокрема, прийнято Закон «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», Закон «Про судоустрій і статус суддів» (червень 2016 р.), утворено низку державних органів по боротьбі з корупцією тощо. Але тут слід мати на увазі, що чиновники навіть антикорупційних органів теж продукують корупцію. З другого боку, велика кіль-

кість державних структур у цій галузі загострює проблему імітації та дублювання антикорупційної діяльності, що безпосередньо відбивається на її ефективності.

У своєму виступі **О. Онищенко**, радник Президії НАН України, академік НАН України, зазначив наступне. У формуванні державності задіяно багато чинників — соціальних, економічних, політичних, технологічних, культурних. Але найголовніший у цій справі чинник — інтелектуальний.

Успіх однозначно забезпечують наука, наукові знання і технології, принаймні, реалістичні знання і раціональні дії. В основі цивілізаційного прогресу лежать інтелектуальні здобутки, ідея переходу до суспільства знань. Україна ставить мету стати суспільством знань. У цьому плані ми маємо комплексну стратегію перетворення та необхідність надання їй юридичного статусу, перетворення її в наскрізну лінію державної політики.

Нині країна переживає новий етап конституційного процесу. Він має свою специфіку, яка полягає у широкому залученні зарубіжних експертів, що є цілком виправданим із точки зору реалізації європейського вибору України.

На жаль, ті 20 років, що минули після прийняття Конституції, показали і певну наступність проблемних сюжетів. Так сталося, що необхідність конституційних змін завжди ініціювалася політиками або аматорами, які називали й називають себе незалежними політологами, політехнологами тощо. Нині з'явився модний термін «експертне середовище», яке становлять численні так звані центри та інститути, зареєстровані здебільшого як громадські організації у приватних квартирах. Вони продукують рецепти потужних конституційних трансформацій, у фарватері яких, на жаль, іде юридична наука. Я давно пропонував, щоб наша Академія правових наук виступила з націо-

жави, яка ґрунтується на власних цінностях і характеристиках, практика залишається безнадійно сліпою.

Керуючись положеннями Конституції про пряму дію її норм, варто було б зосередити увагу на практичному втіленні ідей правової держави, досягненні принаймні європейських стандартів праводержавності в Україні.

Під час своєї доповіді **В. Сіренко**, головний науковий співробітник Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, член-кореспондент НАН України, академік НАПрН України, зазначив таке. Правова держава — це особливий тип взаємозв'язку держави, права і демократії. Люди завжди мріяли про справедливий закон, який визначає цінності життя, рівність і значення блага для всіх. Ідеї про необхідність панування закону над владою виникли як реакція на свавілля, деспотію, тиранію, як протируйний засіб від зловживання владою. Тому суспільство завжди прагнуло запровади-

ним обов'язком держави. Тільки в умовах демократичної, соціальної, екологічної, правової держави люди на знаходять безпеку від тиранії, гноблення, свавілля, беззаконня, безправ'я, насильства.

Рівень безпеки людини повинен бути щонайменше таким, щоб кожен був упевнений у тому, що його правам і свободам не загрожує небезпека, що він надійно захищений державою і суспільством.

У своїй доповіді **Н. Пархоменко**, д. ю. н., проф., вчений секретар Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, наголосила, що проблема легальності і легітимності державної влади, як одна з ключових проблем праводержавності, зберігала свою актуальність протягом усього періоду державної незалежності. Визнання владних структур народом є констатацією дієздатності державної влади та ефективної дії механізму держави, здатності та бажання підвладних суб'єктів виконувати її розпорядження.

З легітимністю тісно пов'язана проблема легальності влади як відповідності її отримання та здійснення чинному законодавству України. Сьогодні державна влада в Україні потребує вдосконалення з огляду на нездатність своєчасно і ефективно реагувати на виклики та зберігати свою легітимність.

Трансформація державної влади в Україні обумовлена і внутрішніми чинниками, і змінюю ідеологічних, геополітичних орієнтирів у світі. У зв'язку з чим виникає необхідність зміни форми, засобів реорганізації, сутності і форми влади при збереженні її базових загальноновизнаних світових стандартів та цінностей як визначальних. У протилежному разі раніше чи пізніше знову постане питання про її легітимність, а потім — і про легальність.

У своїй доповіді **Н. Онищенко**, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, академік НАПрН України, наголосила на тому, що Україна відбулася як незалежна, сучасна, правова, демократична, соціальна, самобутня європейська держава.

Вчені-правознавці наголошують, що є органічна єдність демократичної, правової та соціальної держави й громадянського суспільства. Гарантією їх розвитку повинна виступати відповідного рівня правова система.

У сучасних реаліях безумовного значення набуває громадянське суспільство як запорука розвитку правової та демократичної держави.

У своєму виступі **В. Нагребельний**, заступник директора Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, к. ю. н., член-кореспондент НАПрН України, зазначив, що формування і подальша розбудова України як правової держави, що являє собою найдосконаліший тип держави, вся діяльність котрої підпорядкована праву, передусім пов'язані зі змістовним та якісним функціону-

ванням національної правової системи. Засадничою основою розвитку цієї системи, як відомо, є правова політика держави, яка стоїть на засадах правотворчої, правозастосовчої і правоохоронної діяльності. На жаль, з часу проголошення незалежності і донині в Україні правова політика держави у завершеному вигляді так і не сформована. Тому першочерговим завданням відповідних державних інституцій має стати формування на науковій основі та ухвалення стратегії правової політики держави.

Під час свого виступу **О. Юшик**, провідний науковий співробітник Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, д. ю. н., проф., наголосив, що сьогодні існує загроза для правової державності тенденція бюрократизації національної судової системи. Цю тенденцію формує прагнення «реформаторів» ввести судову владу 3-підконтролю народу та його представників, підпорядкувавши суди адміністративній владі, чиновництву, що завжди і скрізь виступає осередком бюрократії. По суті, йдеться про руйнівне рішення відкинути засадничий принцип поділу влад, закріплений у статті 6 Конституції України. У системі поділу влад судовою владою є завершальною ланкою у функціонуванні держави. Підкоряючи судову владу адміністративній, «реформатори» в такий спосіб фактично видаляють із правової системи вказану останню інстанцію, залишаючи суб'єкта права сам на сам із бюрократичним свавіллям чиновництва, тобто позбавляють усіх нас гарантованого статтею 55 Конституції України права на захист своїх прав і свобод судом. Це є беззаперечною ознакою бюрократично-правової, поліцейської держави як антипода правової держави. Справжня судова реформа повинна бути націленою на максимальне усунення адміністративно-бюрократичного впливу на судову владу і, водночас, реалізувати оптимальне підпорядкування судової системи установчій і контрольній владі народу та його представницьким органам.

У своєму виступі **В. Антонов**, старший науковий співробітник Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, к. філос. н., зазначив таке. Подальше існування, самозабезпечення і економічний розвиток України, як суверенної демократичної, соціальної, правової держави, залежить від реалізації національно спрямованої внутрішньої та зовнішньої політики щодо захисту інтересів держави, суспільства, особи. Йдеться про створення системи національної безпеки, яка дає їй змогу гарантувати захищеність життєво важливих інтересів держави, суспільства і особи від внутрішньої та зовнішньої загрози. В умовах нинішньої війни Росії проти України та з урахуванням майбутніх загроз Україна має модернізувати систему національної безпеки відповідно до європейських стандартів.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Під час круглого столу.

Усі 25 років незалежності наука намагалася супроводжувати процеси утвердження державності і суспільного оновлення. Учені-юристи зосередилися практично переважно на розробленні ідей і концепцій для створення демократичної, відповідної європейським і міжнародним стандартам, правової бази.

Національна наукова система залишається потужною силою у плані творення нового знання і технологій.

І тут важливо використати можливості правознавців. Нещодавно прийнятий оновлений закон про наукову і науково-технічну діяльність. Він ближчий до реальних потреб, хоч і не ідеальний. Але для його реалізації потрібна ще маса підзаконних актів. Багато чого ще необхідно для утвердження інтелектуальних прав, і, врешті-решт, час у правовий спосіб урегулювати питання щодо завдань, обов'язків і відповідальності науковців, владних і бізнесових структур за впровадження результатів наукових досліджень.

Під час своєї доповіді **О. Копиленко**, директор Інституту законодавства Верховної Ради України, член-кореспондент НАН України, академік НАПрН України, зазначив таке.

нальною доповіддю, в якій би оцінила проблеми і перспективи удосконалення Конституції, власне кажучи, не лише Конституції України, а й усієї нашої правової системи, що було б особливо доречно до нинішнього ювілею. Однак цього так і не зроблено, хоча предмет дискусії залишається.

У своєму виступі **О. Скрипнюк**, заступник директора з наукової роботи Інституту держави і права ім. В. Корецького НАН України, академік НАПрН України, зазначив, що сучасний світ демонструє еволюцію держави, її мети і діяльності. Основоположною правовою формою держави XXI століття визнається правова держава.

Незважаючи на те, що теорія правової держави у своєму розвитку пройшла кілька якісних етапів протягом останніх століть, сьогодні вона ще не виробила однозначного уявлення про правову державу. Значним чином це пояснюється сучасним ускладненням розуміння правової держави. У теорії права сьогодні відсутнє однозначне трактування поняття «право», «законність», «правопорядок», без яких неможливе вироблення цілісної і досконалої теорії правової держави. Без правильної теорії правової дер-

ти справедливий державний лад через обмеження влади. Демократія і правова держава — видатні досягнення людської культури, і вони є неминучими цінностями в розвитку суспільства і держави. Важливо, щоб держава, яка прагне бути правовою, демократичною і соціальною, забезпечувала практичну реалізацію цих життєвих ознак. Важливу роль у демократичній правовій державі відіграє право, яке є активним засобом підпорядкування держави інтересам прав і свобод особи, утверджуючи службову роль держави щодо суспільства і особистості. За допомогою права визначаються можливості діяльності держави, межі втручання в приватне життя громадян. Фактично право робить державу правовою.

У своєму виступі **В. Тихий**, віце-президент — керівник Київського регіонального центру НАПрН України, академік НАПрН України, зазначив, що відповідно до Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Людина в правовій державі перебує в безпеці, а її права і свободи надійно гарантуються. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним конституцій-

Так сталося, що необхідність конституційних змін завжди ініціювалася політиками або аматорами

Президент вручив військовослужбовцям ключі від квартир та відвідав музей АТО

13 серпня на Дніпропетровщині із робочою поїздкою побував Президент України Петро Порошенко. Свій візит він розпочав із вручення сертифікатів та ключів від квартир 24 військовослужбовцям 26-го об'єднаного загону Державної спеціальної служби транспорту, двадцятеро з яких — учасники АТО.

Як наголосив Петро Порошенко, у останні два роки якісно змінилося ставлення держави до забезпечення Збройних Сил та інших українських військових формувань. За його словами, у цей період країна мала першочергово витратити кошти на оборонну безпеку — одяг, озброєння, належне речове, медичне та грошове забезпечення військових. Проте дуже важливо, зазначив Президент, куди повертається солдат. Тож сьогодні приділено велику увагу забезпеченню військовослужбовців житлом. За два роки майже 2,5 тис. квартир були передані військовим лише в ЗСУ, ще понад 2 тис. — підрозділам Нацгвардії, СБУ, Державної спецслужби транспорту і прикордонникам.

Будинок на 24 квартири, ключі від помешкань у якому отримали військовослужбовці, звели протягом 2015—2016 років силами будівельників Держспецслужби транспорту. У ньому є одно-, дво- та трикімнатні квартири. Вартість квадратного метра житла тут становила трохи більше 2 тис. грн. Президент також узяв участь у відкритті нової будівлі дошкільного навчального закладу «Дивосвіт» у селі Слобожанське Дніпровського району, назвавши його симво-

Президент вручає ключі та сертифікати військовослужбовцям Держспецслужби транспорту.

лом децентралізації. Глава держави сказав, що дитсадок звели без жодної копійки з держбюджету — лише коштом Слобожанської селищної об'єднаної територіальної громади та обласного бюджету. Перерізвавши символічну стрічку, Петро Порошенко

оглянув приміщення і ознайомився із роботою закладу. Окрім того, глава держави відвідав музей АТО «Шляхами Донбасу», який створений у Дніпрі на базі Національного історичного музею ім. Яворницького за ініціативи атовців регіону. Під час огля-

дин експозиції місцеві автори — учасники бойових дій — подарували Петру Порошенку чотири книги про антитерористичну операцію.

Галина НЕРЕТІНА.
Дніпропетровська область.
Фото з офіційного сайту Президента України.

Режим припинення вогню, визволення заручників і діти в зоні конфлікту — теми наступного Мінська

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Ми зробили заяву на останньому засіданні в Мінську, що ми підготували тих людей, кого законно можемо передати, і одержали підтвердження, що з боку Донецька й Луганська готові до звільнення 47 наших заручників», — зазначив Тандіт.

Перший заступник Голови Верховної Ради України, представник України в гуманітарній підгрупі Тристоронньої контактної групи Ірина Геращенко повідомила, що під час останніх зустрічей найемоційніше обговорювалася «навіть не багатостраждальна тема заручників, а проблема дітей у зоні конфлікту». За її словами, проросійські сепаратисти хочуть, щоб україн-

ська сторона повернула на окупований Донбас дітей-сиріт, евакуйованих звідти у найгарячіші дні війни влітку 2014 року. Вона заявила, що Київ обстоюватиме права українських дітей згідно з чинним законодавством і міжнародними конвенціями.

Ірина Геращенко звернулася в ОБСЄ і ЮНІСЕФ із проханням перевірити поширену в Інтернеті інформацію про затриманих на території «ДНР» українських підлітків і застосування катувань стосовно них. Перший заступник Голови Верховної Ради України вважає за доцільне залучити ЮНІСЕФ до вирішення проблем дітей у зоні конфлікту. І переконана, що ця міжнародна організація повинна

одержати дозвіл на моніторинг ситуації із правами дитини на окупованих територіях і в РФ, де сьогодні її діяльність фактично заблокована. На своїй сторінці у Фейсбук Ірина Геращенко написала, що, мабуть, порушить це питання на наступному засіданні в Мінську, яке заплановане на 21 вересня.

Тим часом на бойовому сході нашої країни за минулу добу (дані на 13.09) російсько-окупаційні війська 35 разів відкривали вогонь по позиціях українських захисників. При цьому противник застосовував артилерію забороненого Мінськими домовленостями калібру.

Напередодні диверсійно-розвідувальна група гібридів атакувала

наші позиції біля Станиці Луганської. У результаті бою двоє українських захисників загинули, п'ятеро дістали поранення, один зник безвісти, повідомили в прес-центрі штабу АТО.

Російські військові замінили місцевих бойовиків на блокпостах у Донецькій області. Про це пише на своїй сторінці у Фейсбук координатор групи «ІС» Дмитро Тимчук. За його словами, в окупованій частині Новоазовського району Донецької області спостерігається ротація підрозділів російсько-терористичних військ і посилення за рахунок прибуття нових формувань. А в районі н. п. Верхньошироківське (кол. Октябр) різко збільшилася за-

гальна кількість місцевих бойовиків, російських найманців і військовослужбовців ЗС РФ.

Українська розвідка зафіксувала чергові факти поставок озброєння й військової техніки з території Росії. За інформацією ГУР МОУ, у понеділок через н. п. Ізварине в напрямку Луганська пройшла змішана колона військової техніки (БМП, БТРИ й вантажні автомобілі, у тому числі з гарматами на причепах). За даними групи «ІС», на низці ділянок фронту противник активно обновляє свої мінно-вибухові загородження, обладнує нові приховані спостережні пункти, удосконалює позиції в інженерному плані.

Ольга ВІТЕР.

Мал. автора.

ДЕНЬ

У прифронтовій Красногорівці, що на Донеччині, вулиці отримали сучасні назви. Зокрема, імені Леніна перейменували на Конотопську. Це місто на Сумщині навесні нинішнього року стало побратимом Красногорівки. Також з'явилися вулиці Сумська та Охтирська. Міста Сумщини були серед перших, хто надав допомогу тутешнім мешканцям на початку ворожої агресії, і продовжують це робити, **повідомляє наш власкор Володимир Чернов**

Психіатрична атака

За радянських часів психіатричні заклади, які було поді складно назвати лікарнями, бо саме в них лікарі, відступивши від клятви Гіппократа, вели боротьбу з інакомисленням за екзівкою всемогутнього КДБ (Комітету держбезпеки КСР), були переповнені дисидентами.

Не укладалося в голові тодішньої партійної верхівки КПРС (Комуністичної партії Радянського Союзу), що в «найдемократичнішій і найсоціалістичнішій країні у світі» могли бути люди, не згодні із загальним партійним курсом на побудову «комунізму». Не могли вони зрозуміти, що в багатонаціональній країні, до якої входило на «правах добровільності» 15 республік, можуть бути люди, які твердо оцінювали ситуацію і яких неможливо було оступачити комуністичною пропагандою.

Вони боролися в підпіллі, вони були у в'язницях і їх засуджували до смертної кари, їх кидали в ті ж психушки, висилали. Серед них можна назвати й Левка Лук'яненка, і В'ячеслава Чорновола, і Мустафу Джемілеву, Андрія Сахарова, генерала Григоренка та ще сотні й сотні патріотів, справжніх громадян своїх народів.

Вони не піддалися на провокації та підкупи, а свято несли в собі, несли всьому світу правду про реальну ситуацію в імперії за назвою Радянський Союз, а також і свій біль за біди та сподівання своїх співвітчизників.

З анексією Криму, органи ФСБ Росії діють у кращих традиціях горезвісного КДБ, використовуючи часом бузівірські методи.

Один із таких прикладів — ситуація із заступником глави Меджлису кримськотатарського народу Ільмі Умеровим.

Він не залишив Крим і проживає в Бахчисарі, раніше обіймав високі посади заступника Голови Верховної Ради Автономної Республіки Крим, глави Бахчисарайської районної державної адміністрації, кілька разів поспіль, до 2014 року, обирався депутатом кримського парламенту. Він не прийняв окупацію Криму й відкрито говорить про те, що півострів є українським. Цього не змогли стерпіти послідовники Берії й Єжова — борці з інакомисленням.

Щодо Умерова було порушено кримінальну справу за статтею 280 Кримінального кодексу Росії «Вчинення публічних закликів і дій, спрямованих на зміну територіальної цілісності РФ», яка передбачає серйозний термін, аж до п'яти років позбавлення волі.

Після низки безуспішних судових засідань у

кримських «судах», де він продовжував обстоювати свою позицію, йому призначили примусову психіатричну експертизу. І це попри те, що стан здоров'я Умерова, після перенесеного інсульту, змушує бажати кращого. Просто в залі суду йому стало зле, його доправили до реанімації однієї з лікарень Сімферополя, звідки потім, на настійну вимогу слідчих ФСБ, незважаючи ні на що, його вправили до психіатричної лікарні №1 Сімферополя.

Він провів там три довгі тижні. Його випустили 9 вересня. Ільмі Умеров у своєму блозі розповів, що в перші дні перебування в психіатрії в нього був шок.

«Відділення №9, до якого мене помістили, — закритого типу, там утримуються люди із хронічними психічними розладами та ті, кого направили на експертизу (до речі, таких там були одиниці). Кілька днів я був один у величезній порожній палаті без дверей, при тому, що вона межує із туалетом. Жодної ізоляції від душевнохворих не було організовано. Єдиним «привілеєм» була поставлена біля ліжка тумбочка», — зазначає Умеров.

Від їжі та води у відділенні він відмовився відразу, забезпечуючи себе від

Сімферопольська психлікарня №1, де утримували І. Умерова.

підмішування будь-яких небажаних препаратів. Тому їв тільки два рази на день — коли до нього приїжджали родичі. На п'ятий день перебування Умеров знепритомнів. Добре, що це сталося під час відвідування рідних, і поруч була донька, яка швидко зреагувала та привела його до пам'яті, а от у черговій медсестри у відділенні не виявилось навіть нашатиру.

У цілому, за його словами, експертиза проводилася за звичайною схемою — у вигляді бесід. «Уже з перших днів у експерта не виникало питань про мій психічний

стан, що й підтвердилося на засіданні комісії після трьох тижнів. Комісія не виявила в мене жодних психічних відхилень. Точних формулювань не знаю, бо висновок буде передано слідчому. Але, мабуть, під тиском того колосального резонансу по усьому світу ФСБ уже не ризикне переписати результат, як не ризикнули дати замовлення лікарям до цього», — зазначає Умеров.

Він також подякував усім, хто його підтримував по усьому світу, а також усім, хто виходив на акції у своїх містах, хто говорив про це та писав у себе в

соцмережах, усім журналістам, які так активно висвітлювали цю ситуацію, українським і міжнародним активістам і правозахисникам, представникам влади України на чолі із Президентом, усьому кримськотатарському народу, усім своїм друзям і знайомим, і просто всім тим, кому небайдужа доля кримських татар.

Але кримінальну справу стосовно Ільмі Умерова не припинено. Найближчим часом адвокати Умерова подадуть апеляції із приводу перебігу слідства.

Михайло РУДЕНКО.
Крим.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

У зоні проведення АТО, в Донецькій області, сапери Збройних Сил України проводять із військовослужбовцями практичні заняття з мінно-вибухової справи.

Фото Андрія АГЕСЬВА/УНІАН.

Крим: агресія триває

Агресія російської воячини, що розгорнулася в Автономній Республіці Крим навесні 2014 року, коли були захоплені всі адміністративні будинки та блоковані всі військові частини Збройних і Військово-Морських Сил України на території Кримського півострова, триває. Свідченням того є проведення минулого тижня в Південному федеральному окрузі Росії стратегічних командно-штабних навчань «Кавказ-2016», заключна фаза яких проводилася й в анексованому Росією Криму.

Десятки тисяч військовослужбовців, морські кораблі, бронетехніка, літаки та крилаті ракети, які випускалися з підводних човнів, і як апофеоз — висадження морського десанту на узбережжя Криму.

Що було головним у цих навчаннях? Ключове слово — стратегічні. Російський генштаб і міноборони відпрацьовували саме не захист, а напад. Але питання в тому, напад на кого?

Навчання проводилися в північному Причорномор'ї, на них відпрацьовувалася тактика висадження на берег. На пологий берег, який характерний як для чорноморського узбережжя Одеси, Миколаєва, Херсона чи узбережжя Азовського моря.

Тобто спрямовані навчання були в один бік, і атака йшла також в одну сторону. Але хто ця сторона? Цілком реальним виглядають плани висадження на українське узбережжя. Для цього потужні ракетні комплекси, у тому числі й з підводних човнів, надводних кораблів, завдають одномоментного ракетного удару, подавляючи основні командні пункти й блокуючи морські бази та порти. Затим висадження десанту, бронетехніки.

Ще два роки тому, після окупації Криму й початку воєнних дій на Донбасі, багато хто з українських аналітиків і військових експертів прогнозували приблизно такий характер подій: Росії вигідно відтягнути на себе прибережні території України. Почавши одночасний наступ із Криму та мариупольського напрямку, «шахтарі» й

«ополченці» могли б вирівняти лінію фронту, захопивши великі порти, а також важливі та ключові в стратегічному значенні головні споруди Північно-Кримського каналу для того, щоб на півострів продовжувала подаватися дніпровська вода.

Крім того, лінія розмежування тоді вийшла б у межі Херсонської й Донецької областей, значно відсунувши наші війська від кордонів Кримського півострова, Маріуполя, Генічеська й інших міст і населених пунктів України. Під контролем опинилася б і Арабатська стрілка, у прибережній смузі якої розробляється Стрелківське родовище газу. По стрілці також можна абсолютно спокійно перекидати військову техніку, контролюючи цей процес із моря.

Можна, звичайно, назвати цей сценарій розвитку подій фантастичним. Але хто міг подумати, що «брати-росіяни» відторгнуть Крим і встановлять контроль над частиною Донецької й Луганської областей.

У Криму зараз розгорнуте потужне угруповання російських військ. Як уже повідомляв «Голос України», тільки під кримським Джанкоем у напрямку Новоолексіївка — Генічеськ — Мелітополь базується полк штурмових вертольотів, десантно-штурмовий батальйон який протягом року був розгорнутий у полк ПДВ.

МЗС України виступив із заявою із приводу проведення навчань, а вірніше брязкання зброєю в безпосередній близькості від українського кордону, та цього мало. Необхідно активно підключати міжнародну громадськість, а не обмежуватися одними заявами. Коли ворог не просто біля воріт, а вже на твоїй території, не можна скромно заплішувати очі деклараціями, а діяти активно. Певна річ, в умовах економічної кризи, нехай і перманентних бойових дій, що тривають, це зробити складно. Проте необхідно й важлива політична відповідальність органів влади держави, якої так чекають як у Криму, так і на Донбасі.

Вл. інф.

З початку року на Рівненщині відкрито 1317 проваджень за фактом шахрайства. Чималу кількість потерпілих становлять ошукані жителі області, які за чималі суми нібито «звільняли» родичів із поліції, повідомляє наш власкор Олександра Юркова

На Волині поширюється епідемія сказу серед тварин. Найкритичніша ситуація в Горохівському, Ківерцівському, Луцькому та Любешівському районах. З початку року епідеміологи підтвердили наявність захворювання у 40 тварин. Майже кожен четвертий з постраждалих людей потребує спеціальних щеплень, передає наш власкор Максим Солоненко

У «Місті професій» юні прикарпатці обирали свою

Загальнонаціональний дитячий профорієнтаційний проект розгорнув «Місто професій» в Івано-Франківську та втілює дитячу мрію хоча б на день стати дорослими: вдягнути форму рятувальника чи білий халат лікаря, сісти за кермо поліцейської машини, спробувати себе в ролі експерта, психолога тощо.

За задумом організаторів, на вході кожна дитина отримала символічний паспорт та мала можливість «влаштуватись на роботу». Після короткого майстер-класу від галузевих фахівців вони ставали до «роботи». Як сумлінні «працівники» отримували зарплату, яку потім могли обміняти на солодощі. Чи не найпопулярнішою серед дітей виявилася професія рятувальника. Вони захоплювалися вогнеборцями, водолазами, піротехніками, гірськими рятувальниками, розглядали їхнє спорядження і обладнання, приміряли на себе спеціалізований одяг.

Найбільше всі хотіли погасити умовне загоряння (на знімку). Також

ДОВІДКОВО

«Місто професій» — загальнонаціональний соціальний профорієнтаційний проект, що подорожує містами України. Проходить за підтримки Міністерства соціальної політики та міжнародного ділового журналу «COMMUNITE» з метою формування у дітей та молоді світосприйняття стосовно різних професій.

хлопчики і дівчатка мали змогу посидіти у справжній пожежній машині, зробити фото на пам'ять та подолати нависну переправу. Тепер місцеві рятувальники не сумніваються, що за кілька років їхні лави поповняться тими юними помічниками, які сьогодні ще так незграбно тримали в руках пожежні стволи, сиділи у пожежному автомобілі та у своїх мріях за сигналом «Тривога» мчали для надання допомоги людям. Укотре пізнати віхи мужньої професії іванофранківці зможуть уже сьогодні. З нагоди Дня рятівника, який відзначається 17 вересня, у місті відбудуться цікаві заходи.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.
Фото надане прес-службою ДСНС області.

Оглянув вишиванки — попоїж борщу!

У райцентрі Борщів Тернопільської області 18 вересня відбудуться відразу два колоритні фольклорно-мистецькі фестивалі — «Борщівська вишиванка» та «Борщів».

Розпочнеться свято з відкриття етнографічної виставки «Борщівська народна сорочка» з фондів Борщівського обласного краєзнавчого музею. Передбачено і майстер-клас з технології крою та шиття за участю авторів книги «Борщівська народна сорочка» Людмили та Олексія Покусінських.

Далі стартуватиме виставка вишиванок сіл району. Паралельно прохо-

дитиме виставка-розпродаж робіт учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Фестиваль «Борщів 2016» також запропонує

майстер-клас з приготування цієї знаної страви за рецептом народного артиста України Григорія Драпака та участю фоль-

клорного колективу «Баламути» з Мінська. Далі у програмі — частування борщем, приготовленим сільськими господарями, концерт.

Гостями свята будуть Герой України, лауреат Шевченківської премії, народний артист України Василь Зінкевич, народний артист України Григорій Драпак, Волинський Державний академічний народний хор, гурт «Рок-каш» (Мукачеве), поет-пісняр Степан Галябарда (Київ), мистецькі колективи Київської, Хмельницької, Львівської, Луганської та інших областей.

Галина МИКОЛИН.
Тернопільська область.

Планують установити рекорд із шинкування капусти для солдатів АТО

У Запоріжжі відбудеться фестиваль консервації. А поки що ініціатори заходу провели в місті прес-конференцію, присвячену згаданій події. Найближчої п'ятниці і суботи у самісінькому центрі міста — на Маяковського — чекають на гостей зі всієї України. Місцеві кулінари кажуть, що під час уже другого такого фестивалю можна буде скуштувати і придбати шовковично-агурсове та журавлино-яблучне варення, яблучно-ківовий джем з імбиром і м'ятою, чорничний джем з лавандою, лимонно-імбирний джем з перцем чилі та варення з кульбаби і лимона.

Утім, головною цікавинкою дійства стане рекорд України із шинкування капусти. 300 кілограмів блокування (а ще 10 кілограмів моркви) приготують за всіма канонами її квашення, а потім відправлять бійцям у зону АТО.

До речі, головний приз фестивалю — поїздка до Західної Європи.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Жителі Степангорода відчайдушно борються за нову школу

З початку нового навчального року не розпочалося навчання у селі Степангород Володимирецького району Рівненщини, де більше півтисячі школярів, — батьки не пустили дітей в аварійну школу. Уже кілька років поспіль вони звертаються до обласної влади з цією проблемою, чують обіцянки. Навіть для того, щоб мати площу під нову школу, толокою зібрали 25 тисяч гривень, аби викупити стару хату, розібрали її, розчистили майданчик під забудову. Але вирішення проблеми за ці кілька років так і не зрушило з місця.

У відчаї степангородці 12 вересня з 15-ї до 21-ї години перекрили трасу державного значення Київ—Чоп (на фото поліції) поблизу села Городець Володимирецького району. Разом з батьками були і діти. Щоправда, блокувальники з розумінням ставилися до учасників

дати протест степангородців за протест нелегальних копачів бурштину, яких серед них не було.

Наступним кроком довести проблему до влади, на думку степангородців, стане їх похід до Києва.

У приватних розмовах блокувальники погоджувалися на те, щоб допоки будуватимуть нову школу, стелі у старій підсилити підпорами, розмістити окремі класи у вільних приміщеннях сільських комунальних закладів.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото надане автором.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Кількість сімей із субсидіями зростає

На Хмельниччині на початок вересня субсидії на оплату житлово-комунальних послуг отримують 208 тисяч сімей. При цьому нараховано субсидій на 1,8 мільярда гривень, а переказано організаціям, що надають житлово-комунальні послуги, 784 мільйони. Призначення субсидій на неопалювальний сезон за автоматичними зверненнями сімей у червні становило 100 відсотків, у липні та серпні відповідно 97 та 86 відсотків.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Фіскальна служба захищає «честь мундира»

Прокуратура Сумщини повідомила про затримання керівника зміни митного посту «Бачівськ». Операцію проводили спільно з Управлінням захисту економіки Нацполіції. За безперешкодний перетин кордону між Росією та Україною чоловік нібито вимагав і одержав 400 доларів хабара. Окрім цього, в його кабінеті знайшли 15 тис. грн. Подію прокомен-

тували у Головному управлінні Державної фіскальної служби в області. Там наголошують, що «при ретельному обшуку кабінету, робочого місця, стола й навіть кишень працівника митниці доларів не виявили». На тілі й одязі митника також не було слідів спеціальної фарби, якою помітили купюри. «Насправді їх виявили в іншому місці», — інтригуюче повідомляють в управлінні ДФС. А знайдені 15 тис. грн. митники зібрали, щоб відсвяткувати ювілей колеги. Тож слідчі дії тривають, і чия візьме, нині прогнозувати складно.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

ЦИФРА

64,6 ц/га
у середньому видали ранні зернові в Попільнянському районі Житомирщини. Це майже на 28 центне-рів більше за обласний показник. А в ПСП «Новоселиця» цього району зібрано по 99 ц/га зерна озимої та 87 ц/га ярої пшениці.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

В очікуванні субвенції гроші вишукуватимуть самі

На початок вересня практично у всіх закладах охорони здоров'я Прикарпаття спостерігалася заборгованість у заробітній платі за серпень. Таку інформацію озвучила заступник начальника бюджетного управління департаменту фінансів ОДА Вікторія Гринівська під час засідання постійної комісії облради з питань охорони здоров'я та соціальної політики. За її словами, в області уже надійшов перший транш медичної субвенції, з якого частково погасили заборгованість. До кінця місяця будуть виплачені зарплати в усіх районах, щоправда, коштів може не вистачити у Богородчанському, Коломийському і Снятинському, де ситуація найскладніша. Також посадовець повідомив, що для області ще передбачена стабілізаційна субвенція з держбюджету. Однак коли і скільки надійде, невідомо. Щоб вийти з критичної ситуації, перший заступник голови облради Василь Гладій закликав керівників районів і міст максимально змобілізувати весь наявний фінансовий ресурс у місцевих бюджетах, повідомили у прес-службі облради.

Вл. інф.

Нова команда
«Укрпошти»:
є розуміння проблем
галузі, реальні плани
і відповідальність

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами генерального директора підприємства, потреба в призначенні нової команди керівників зумовлена зростанням вимог до «Укрпошти», змінами конкурентних і технологічних умов на ринку поштових, фінансових і логістичних послуг, і як результат — стрімким зростанням вимог клієнтів «Укрпошти» щодо якості і швидкості надання таких послуг.

Ігор Смілянський акцентував увагу на тому, що відтепер кожен керівник підрозділів «Укрпошти» нестиме персональну відповідальність за довірену йому ділянку. На відміну від конкурентів «Укрпошти», у планах нового керівництва — розвиток поштових та інших послуг у сільській місцевості: те, що давало збитки, має приносити прибуток. Насамперед це планується зробити за рахунок розвитку інтернет-торгівлі. Як свідчить світова практика, наприклад у Китаї, інтернет-продажі в неміських умовах утричі вищі, ніж у містах. І це зрозуміло, бо на відміну від міських мешканців, сільські обмежені у виборі магазинів і товарів. Створення умов для розвитку інтернет-торгівлі в селі допомагає згладжувати відмінності між містом і селом, сказав Ігор Смілянський.

На зустрічі журналістів говорили й про майбутню корпоратизацію «Укрпошти», яка не означає її приватизації чи тотального розпродажу майна цього державного підприємства. Також йшлося про необхідність проведення корпоративного брендингу, який допоможе кардинально змінити обличчя «Укрпошти» і насамперед пов'язаний з організацією навчання кадрового складу пошти. Обговорювалися питання майна «Укрпошти» та організації внутрішньої безпеки. Наостанок генеральний директор «Укрпошти» Ігор Смілянський заявив, що він упевнений у тому, що йому вдалося зібрати дуже сильну команду «технократів», яка зробить із «Укрпошти» ефективну, прозору, успішну компанію, послугами якої будуть задоволені і громадяни, й уряд як її акціонер.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...виділили кошти
на порятунок
від чуми свиней

Для проведення заходів з ліквідації та локалізації африканської чуми свиней у селищі Кирнасівка на Вінницьчині обласна влада виділила 150 тисяч гривень.

Як повідомили в департаменті інформаційної політики Вінницької облдержадміністрації, названу суму надано з резервного фонду обласного бюджету. Кошти переказано Тульчинській лікарні ветеринарної медицини. Їх витратять на проведення лабораторно-діагностичних заходів та лікувально-профілактичних робіт. Нагадаємо, спалах африканської чуми свиней зафіксовано наприкінці серпня в одному з фермерських господарств селища. Понад п'ятсот свиней довелося спалити. По сусідству розташовані ще кілька свиноферм. Там вірус не виявлено. З метою запобігання його поширення поголів'я вивезено на забійний пункт. Отримане м'ясо піддають спеціальній обробці високими температурами.

За словами керівника головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області Григорія Сидорука, оперативновжиті заходи дали можливість запобігти поширенню вірусу. В індивідуальних господарствах селища налічується 1124 свині. Їх оглянули ветеринари, які працюють у селищі. Підозр на хворобу не виявлено. На в'їзді до Кирнасівки встановлено чотири санітарні пости. Карантинні заходи оголошено на 40-денний термін, який має закінчитися після першої декади жовтня.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Бабине літо під звуки джазу

Неперевершеним назвали учасники та гості сьомий фестиваль Chernihiv Jazz Open, який щойно завершився в Чернігові. Викликаючи, скажімо, Ніно Катамадзе на біс, глядачі гупотом мало не пошкодили зал. Вдень працювала «зелена сцена», були виставки сувенірів, вулична їжа, пиво та тепло осіннього стародавнього

міста, а ввечері на головній сцені — поєднання різних видів джазу.

Гостями основної сцени фестивалю були дует з Франції — Самюель Берто та Станко Марінкович, співак Харрісон Янг зі Сполучених Штатів Америки, Україну представляв бенд Усеїна Бекірова разом із чарівною Іванкою Червінською. Хед-

лайнером фестивалю стала надзвичайна Ніно Катамадзе з гуртом INSIGHT у супроводі струнного квартету, яка примусила публіку просто шаленіти від музичного задоволення.

— Мені пощастило побувати в інших містах України зі своїм туром, але в Чернігові я вперше, — розповів учасник фестивалю Харрісон

Янг, — він дуже гарний і гостинний. Одна з переваг професійного заняття музикою — іноді ти опиняєшся в місцях, про які раніше не здогадувався, й отримуєш гарний досвід, який на завжди лишається з тобою. Виконавці, з якими я грав у Чернігові,

фантастичні! Завжди цікаво приїхати з виступом до іншої країни. Виявляється, тут чудові виконавці. Я вірю, що вони — кращі джазові музиканти в Україні.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігів.
Фото Валерія СЕНЧУКА.

Коли влада бездіяльна, за справу береться громада

Засушливі і спекотні дні літа та першого місяця осені змусили сільські громади за власні кошти влаштовувати водойми для напування худоби. Зокрема, на замовлення громади села Грузятин Борошнянської сільської ради Маневицьке управління водного господарства облаштувало вже два водопої для худоби із трьох запланованих. Слід зазначити, що ці водойми можуть використовуватися і як протипожежні на торф'яних ґрунтах Грузятинської осушувальної

системи. У Маневицькому районі затверджено Програму забезпечення пожежної безпеки на 2016—2020 роки. Однак вона не фінансується. Тож селяни, не дочекавшись обіцяного, самі розпочали облаштування водойм, які хоч і менші за розмірами, але використовуються за призначенням.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

На знімку: один із облаштованих водопоїв поблизу села Грузятин.

Фото надане Маневицьким УВГ.

Підірвали банк

У Херсоні підірвали відділення банку «Південний». Уночі невідомий заклавав бомбу під двері будівлі фінансової установи на вулиці Перекопській. Вибух почули водії таксі, які перебували поблизу. Хтось із них викликав поліцію і навіть встиг першим зафіксувати наслідки вибуху на камеру свого мобільного телефону. Бомба вибила в офісі банківського відді-

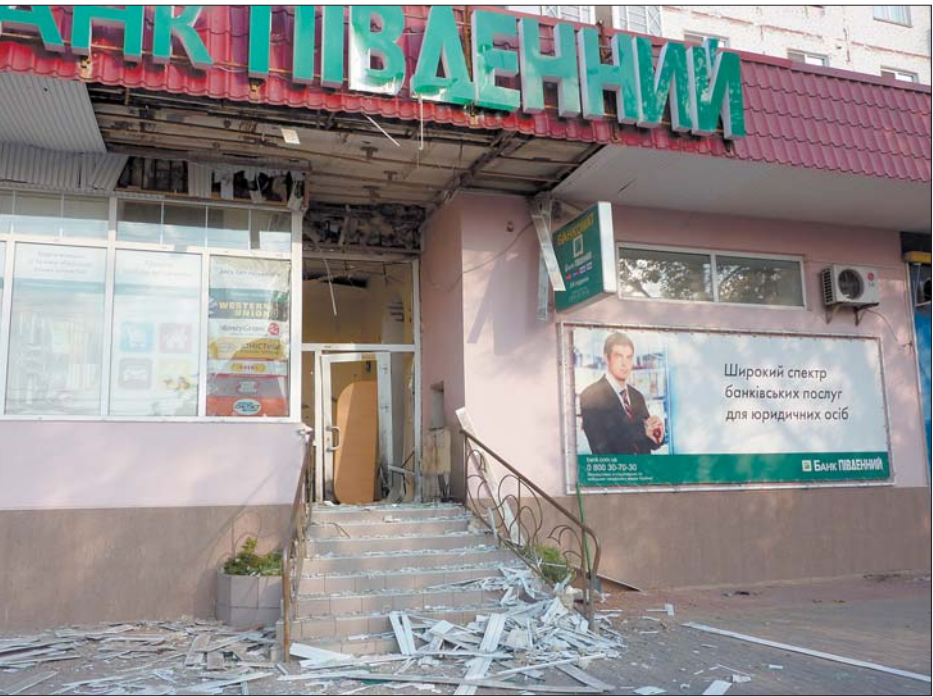
лення двері та сусіднє вікно, зруйнувала пластикове облицювання входу (на знімку). Люди не постраждали, оскільки у приміщенні нікого не було.

Нині тут працюють слідчі, поліцейські експерти і вибухотехніки. Судячи з відсутності скалок, для вибуху злочинець використав не бойову гранату, а саморобну «пекельну машинку», навіть

без металевого корпусу. До того ж невеликої потужності, адже вибухова хвиля не зачепила вікна будівель на протилежному боці вулиці. За фактом умисного пошкодження майна поліція вже розпочала кримінальне провадження. Чи це злочин на економічному ґрунті, чи теракт заради залякування населення, має з'ясувати слідство.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Фото автора.

Запропонують електронну картку мешканця міста

У Дніпрі планують запровадити електронну картку мешканця міста. Про це журналістам розповіла в. о. заступника міського голови Яніка Мерило. Спочатку за допомогою такої картки можна буде отримати адмінпослуги, що доступні на порталі igov.org.ua, заплатити за квартиру та проїзд (насамперед на метро та електротранспорті).

Як повідомила Яніка Мерило, найбільші обсяги роботи очікуються саме зі створенням умов для запровадження такого «проїзного квитка». Першими необхідними пристроями планують обладнати електротранспорт.

Проте існують не тільки технічні перешкоди. Якщо для пільгових категорій громадян проїзд за картою буде безплатним, то влаштувати так, щоб решта могла оплачувати поїздку, — складніше. Згідно із вимогами законодавства, кожна така транзакція має бути підкріплена фіскальним чеком. Тому наразі розглядають варіант, щоб пасажир заздалегідь оплачував якусь кількість проїздів.

Перші пілотні картки, за словами Яніки Мерило, з'являться вже за кілька місяців, а групою містян, яка їх тестуватиме, найімовірніше, стануть учасники АТО. Загальний запуск планують до середини наступного року.

У наближчі 2—3 тижні також оберуть послуги, які першими з'являться на картці. Для цього проаналізують роботу ЦНАП і визначать ті, по які найчастіше звертаються городяни. Окрім того, сьогодні міськрада проводить переговори з Європейським банком реконструкції та розвитку щодо фінансування проекту.

Галина НЕРЕТІНА.

Дніпропетровська область.

Живий ланцюг із вишитих рушників

Рукотворну доріжку з рушників різних регіонів України створили учасники акції, приуроченої до святкування 135-річчя Волновихи. Мешканці міста вишикувалися на центральній площі та прилеглих вулицях, тримаючи в руках рушники різних регіонів України. Серед них — і створені в різний час на Донеччині: у Волноваському, Добропільському, Мар'їнському, Нікольському, Мангушському, Великоновосілківському районах та Вугледарі.

У такий спосіб було встановлено рекорд України в категорії «Масові заходи»: «Український живий ланцюг єднання Донбас—Україна». Участь в акції взяли 3672 особи, які тримали 2227 рушників. Живий ланцюг простягнувся на 4 кілометри 507 метрів. Вимірювання рушникової доріжки експертною групою зайняло дві години.

«Волноваха нас усіх позитивно шокувала. Ми йшли і рахували рушники, і кожного разу зупинялися від неймовірної краси виробів та людей, які так відповідально готувалися до цього заходу і вітали один одного з Днем міста і побажаннями миру Україні, що просто сльози виступали на очах від радості за їхній позитив і патріотичний дух. Я давно не бачила чогось подібного і такого об'єд-

нання людей різного віку, різної національності й статусу, які зуміли зібратися в небезпечній зоні АТО і об'єдналися, щоб показати всій Україні та світу, що Донбас — це Україна», — поділилася своїми враженнями генеральний директор Книги рекордів України Ганна Крисюк.

Ініціатором акції виступив народний депутат України Дмитро Лубінець. Організацією свята займалися громадська організація «Промінь Україна», Волноваська, Нікольська та Мангушська районні ради, а також Волноваська міська рада.

Ліна КУЩ.

На знімку: «Рушник єднання» простягнувся на 4,5 кілометра.

Фото надане «Книгою рекордів України».

Кредитний тягар переселенців

У 2013 році я взяв кредит у банку з умовою повернення протягом двох років. З початком бойових дій я перестав виплачувати кошти, оскільки втратив роботу і змушений був переїхати із зони АТО на підконтрольну українській владі територію. Після спливу терміну повернення кредиту працівники банку періодично телефонують із вимогою сплатити борг, відсотки та штрафи за невчасне повернення грошей. Свого часу ходили чутки, що переселенцям можна повертати кредити за їхнім бажанням, коли в них з'явиться фінансова можливість розрахуватись із боргами. Чи можу я доти ігнорувати банк?

Іван.

Дніпро.

З початком військової агресії на сході та окупації Криму чимало сфер суспільного життя зазнали змін. Одним із проблемних питань для багатьох переселенців залишається необхідність повернення кредитів. У 2014 році законодавцем було встановлено мораторій на нарахування пені та штрафів на основну суму заборгованості за кредитами, що закріплено Законом «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції». Так, зокрема, така заборона діє з 14 квітня 2014 року щодо кредитних договорів та договорів позики особам, які зареєстровані та постійно проживають

або переселилися з початком бойових дій із населених пунктів, де проводилася антитерористична операція.

Таким чином, банки та інші фінансові установи зобов'язані скасувати вищезазначеним особам пеню та штрафи за кредитними договорами. Важливо відзначити: якщо штраф за кредитним договором був нарахований до початку АТО, то банкам не заборонено їх стягувати з переселенців. Незважаючи на різноманітні чутки щодо можливості не платити борги, потрібно розуміти, що банки добровільно не відмовляться від повернення кредитів, а за відсутності діалогу

з боржником стягуватимуть їх у судовому порядку.

Законодавство багатьох країн, у тому числі України, передбачає умови та обставини, коли виконання обов'язків за договорами стає неможливим незалежно від волі сторін. Йдеться про форс-мажор. При укладенні кредитних договорів сторони могли передбачити, що в разі настання форс-мажорних обставин термін виконання зобов'язань за договором продовжується пропорційно часу, протягом якого вони діяли. Форс-мажорними є надзвичайні та невідворотні обставини, які під час своєї дії унеможливають повернення кредитних коштів. На сьогодні єдиним належним та достатнім документом, що підтверджує настання обставин непереборної сили, які мали місце на території проведення антитерористичної операції, є сертифікат Торгово-промислової палати України.

До невідворотних обставин відносять: загрозу війни, збройний конфлікт або серйозну загрозу такого конфлікту, включаючи, але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, вій-

ськовим ембарго, дії іноземного ворога, загальну військову мобілізацію, воєнні дії, оголошену та неоголошену війну, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безладу, вторгнення, блокади, революції, заволодіння, повстання, масові заворушення тощо. Перелік таких обставин не є вичерпним. Сам по собі факт проведення антитерористичної операції не є форс-мажором та не звільняє автоматично від зобов'язань за договорами, оскільки наявність чи відсутність непереборної сили, що завадила сплачувати кредит, встановлюється в кожному індивідуальному випадку. Говорити про те, що можна взагалі не сплачувати кредит через проведення АТО, — неправильно. Окрім того, навіть у разі дії форс-мажору, відсотки за договором можуть нараховуватись.

Варто зазначити, що на практиці відсутність коштів у боржника, зростання курсів іноземної валюти до національної не вважаються форс-мажорними обставинами.

Для отримання сертифіката необхідно подати заяву, в котрій,

для довідки

Перелік населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, міститься в Розпорядженні уряду від 7 листопада 2014 р. №1085-р (повний текст див. на сайті golos.com.ua).

наприклад, зазначається, які саме зобов'язання за договором не можуть бути виконані в установленний термін унаслідок настання форс-мажору, з посиланням і наданням доказів обставин, які цьому перешкоджають, та інші відповідні відомості.

Так чи інакше, банки йдуть назустріч боржникам із зони АТО. Заборгованість можна реструктурувати, домовитись із банком про створення сприятливих умов погашення кредиту у зв'язку з фінансовими складнощами. В будь-якому випадку з банком слід вести діалог.

Наталія ТИТАРЕНКО.

Презентували комбінезони для військових ремонтників

На Рівненщині відбулася презентація комбінезонів, пошитих для потреб ремонтних, танкових та механізованих підрозділів Сухопутних військ.

Першу партію з двадцяти таких комбінезонів виготовили майстрині Галина Жук та Людмила Гончук (на знімку). Нині вони працюють над новою партією такого одягу для військових ремонтників, оскільки на нього великий попит.

Фото Віктора ШУБЦЯ, офіцера прес-служби МОУ.

ПАМ'ЯТЬ

Полеглого під Іловайськом бійця перепоховали вдома

У Кременчуці, на Полтавщині, врочисто перепоховали прах полеглого два роки тому під Іловайськом земляка Антона Бутиріна. Разом із побратимами — бійцями 92-ї механізованої бригади — 36-річний сержант Збройних Сил 28 серпня 2014 року поспішав на допомогу тим, хто опинився у сумнозвісному «котлі». Наші воїни потрапили тоді під нищівний артилерійський вогонь регулярних російських військ. Обстріл із боку загарбників мав таку інтенсивність і щільність, що тіло Антона не могли впізнати. Його поховали як безіменного героя на цвинтарі в Запоріжжі. Водночас удома бійця вважали зниклим безвісти...

І тільки у червні нинішнього року за результатами експертизи ДНК тіло Антона Бутиріна ідентифікували. На свою малу батьківщину з-під Іловайська захисник Вітчизни повертався 2 роки і 4 дні...

Громадянська панахида за участі рідних, друзів, знайо-

мих загиблого, його побратимів, керівників міста, багатьох небайдужих кременчужан відбувалась у міському Палаці культури. Земляки згадували Антона як веселого, дуже порядного та відповідального чоловіка, справжнього патріота України, котрий захищав її до останнього подиху. Відспівали воїна у Свято-Миколаївському соборі, а перепоховали на Алеї героїв Свіштовського цвинтаря.

Василь НЕЙЖМАК. Полтавська область.

І заплакала Весела Гора

В Луцьку відбулися жалобні заходи з нагоди другої річниці трагедії, яка сталася 5 вересня 2014-го в зоні АТО поблизу села Весела Гора Луганської області. Того дня частина роти батальйону «Айдар», де воювали бійці з Волині, потрапила в підступну засідку російського спецназу. В бою загинуло одиннадцять волинян.

Після траурного мітингу на Театральному майдані обласного центру бійці добровольчих батальйонів, рідні загиблих воїнів разом із активіста-

ми та священнослужителями вирушили на міське кладовище, що в селі Гардазда Луцького району. Панахида відбулася на Алеї почесних поховань,

де спочивають загиблі герої. Її провели священнослужителі за участі військового капелана Михайла Бучака. Присутні віддали шану всім, хто поліг у боротьбі за Україну. До могил поклали букети квітів і над кожною з них схилили бойовий прапор батальйону «Айдар». Присутні виконали Гімн України.

Максим СОЛОНЕНКО. Волинська область.

10 Якщо штраф за кредитним договором був нарахований до початку АТО, то банкам не заборонено його стягувати з переселенців

СКАНДАЛЬНІ ЗАБУДОВИ СТОЛИЦІ

11

Дивилися парад з нагоди 25-річчя Незалежності України. Раділи, плакали, хвилювалися, щоб усе минуло спокійно. Горді, що в нас є Україна — рідна, багата, незалежна. Відразу дали зрозуміти агресору, що ми єдині, як ніколи. Пишаємося, що у нас є свої Патони, Амосови, Корольови... Сльози наверталися, коли бачили, як марширували наші мужні воїни. Уважно слухали промову Президента — коротку, зрозумілу, об'єктивну. Нині нам, як ніколи, слід об'єднатися і працювати заради миру і добробуту в нашій країні, *пише у листі Поліна Мікуліна з Чернігівщини*

Своїх рятівників запам'ятала назавжди

СВІТЛИМ РЯДКОМ

Шороку їжджу до сестри в Тернопіль. Красиве місто, доброзичливі мешканці, зустрічі з рідними додають мені наснаги. І цього разу, приїхавши, пішла до церкви, там відбувалося причасття дітлахів-школярів. Серед них була моя двоюрідна онучка Даринка...

Але святковий настрій було зіпсовано. Підвело здоров'я. Мені стало зле. Викликали швидку допомогу. Машина приїхала за лічені секунди й відвезла до Тернопільської обласної комунальної клінічної психоневрологічної лікарні. Там зустріли чуйні й уважні медсестри й одразу почали лікування.

Приємно здивувало турботливе ставлення до хворих. На жаль, не знаю навіть імен моїх рятівників, бо була у напівнепритомному стані...

Минуло вже кілька місяців, як я повернулася додому, та не можу забути обличчя тих добрих людей, які поставили мене на ноги. Свою подяку всім працівникам неврологічного відділення висловлюю на сторінках газети. Хочу, щоб вся країна дізналася, що у Тернопільській обласній комунальній клінічній психоневрологічній лікарні працюють справжні фахівці, добрі й уважні люди, які самовіддано піклуються про хворих.

Чистота і порядок приємно вражають. Від усього серця я вдячна медичному та обслуговуючому персоналу за те, що вони дбають про пацієнтів.

Особливо дякую своєму лікарю Олені Анатоліївні. Ця дбайлива, тактовна, уважна жінка заслуговує на найкращі слова і побажання. На жаль, не знаю її прізвища, але запам'ятаю на все життя, як і всіх, хто огорнув мене своєю опікою і добротою.

Анастасія ПОХИЛ.

Маріуполь
Донецької області.

Любов і голуби Віктора Возняка

ЙОГО ХОБІ

У нашому селищі Млинів, що на Рівненщині, до середини минулого століття стояв величний, висотою майже двадцять метрів, костел. Коли його комунистично зруйнували, стягнувши тракторами покрівлю, на руїнах поселилися голуби. Сотнями, тисячами...

Віктор Возняк, який жив поруч із костелом, був свідком цього. Понад те, шойно голуб'ята мимоволі випадали з гнізд, щоразу підбирав їх і поселяв удома. Ось так і зародилася в душі млинівчанина любов до птаства. Її у своєму серці Віктор Возняк несе уже півстоліття.

За ці роки мій земляк розвів кілька десятків порід птахів. У нього півтори сотні декоративних пернатих — англійські дутіші, яacobіни, павичі, єйські трясуни, бельгійські голуби, китайські чайки... Живуть вони у вольєрах. І щодня привітно зустрічають свого господаря.

— Варто зранку зайти до голуб'ятні — позитивний заряд забезпечено на цілий день. Воркують вони так гарно, аж людям інколи заздрісно. А кружляють у небі — аж самому хочеться, — каже Віктор Возняк, — хоч турбот, звісно, вистачає. Бо й чистити клітки треба, і забезпечити птаство кормом.

Щоб прогодувати голубів, чоловік кілька десятків соток на городі засіває ячменем, просом, пшеницею. А ще Віктор Возняк — учасник багатьох голуб'ячих виставок. Інколи на них обмінює пару на пару в інших природолюбів, щоб урізноманітнити колекцію.

— Породисті птахи коштують недешево, — каже Віктор Возняк. — Я, якщо чесно, не завжди й дружині зізнавався, скіль-

ки заплатив за окремі пари. А все заради тієї краси, яку може побачити лише той, хто всією душею любить природу. Бачив якось дивовижних голубів, пара яких коштувала, як корова. Якби мав такі гроші, неодмінно купив би.

Птахівник зі стажем для тих, хто хоче опанувати голубівництво, радить бути пильним під час початкового вибору. Бо серед продавців трапляються й шахраї. Купувати голубів найкраще ранньої весни з одного голуб'ятника — птахи створять кістяк нової зграї, швидше звикнуть до нових умов і, звичайно, дадуть потомство.

За словами Віктора, у кожного птаха, як і в людини, — свій характер. Щоб його вивчити, потрібен не один місяць. Особливі в цьому питанні поштові голуби. І, вочевидь, найвірніші. Якось, ще в юності, мешканець Млинова побував у Москві. Там у знаного спеціаліста придбав за кругленьку суму поштового диво-голуба, про якого давно мріяв. Удома тиждень привчав гостя до тутешніх умов. А потім вирішив випустити його на прогулянку. Відчинив клітку — і птах здійнявся в небо. Спочатку звично покружив над домом, а потім замість того, щоб опуститися, попрямував на північ.

— Я не вірив, що голуб повернеться до свого хазяїна. Це ж тисяча кілометрів, — зізна-

ється Віктор, — але якось до Москви в справах їхав мій товариш Сашко Чубара, попросив його, щоб завітав до того голубівника і, якщо птах там, забрав його. Як не дивно, голуб долетів. Утім, господар категорично заявив, що його більше не віддасть і не продасть за жодні гроші. Так виховати птаха вдалося не кожному. Зрештою, і в мене був схожий випадок. Тільки з меншою відстанню. Була в моїй колекції голубка з польським кільцем. Прибилася до зграї. Прижилася. Якось я її взяв до Тернополя на базар. А

там вона випурхнула з клітки. Ніби не бажала, щоб її продавали. Думав: усе, пропала улюблениця. Але приїжджаю додому, бачу: сидить на даху. Ну, як з такою розлучитися?!

— Ще кілька порід декоративних розведу і, напевне, зупинюся, — каже Віктор. — Хоча й сам розумію, що спинитися неможливо, бо, як у тому однойменному фільмі, любов і голуби — це на все життя.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Млинів
Рівненської області.
Фото автора.

Енергія вітру, води та сонця

ІСТОРІЯ З КОНВЕРТА

Не повірите, але я не вигадую: безкраї поля, різнобарвні дерева, співають птахи, і я — серед квітучого раю. Промайнула думка: що це? Аж раптом з'явився незнайомець, схожий на інопланетянина. На моє німе запитання, звідки, той показав на небо і почав розповідати, що прибув з далекої планети.

Спочатку я поставився до нього з підозрою і подумав: розігрує, бо звідки знає нашу мову. Та згодом збагнув, що діалог відбувається подумки. Почав розпитувати чоловіка про їхнє життя-буття. І почув, що живуть вони, як у раю. Років сто тому було там усе, як і у нас тепер: різні держави, різні статки. Бідніші працювали на багатших. А ті не цінували їхню роботу.

Зрештою терпечь увірвався і більшість не

захотіла бути рабами меншості. Всі бажали справедливості. Частина погодилася, а противників ідеї відправили на колись безлюдній островах, давши можливість працювати самим на себе.

Надалі домовилися мати спільну мову для усіх мешканців. Увесь науковий потенціал спрямували на вирішення життєвих інтересів людей. А він у них досяг такого рівня, що вся енергія забезпечувалася

за рахунок вітру, хвиль океану та їхнього сонця.

На диво-планеті не використовуються двигуни внутрішнього згорання, не забруднюється повітря. У них немає багатоповерхівок, кожен живе у добротному будинку. Там не знають, що таке субсидії і війни...

Мені захотілося пересвідчитися у правдивості слів чоловіка і, мов за помахом чарівної палички, з'явився екран, а на ньому зірки і дивна планета — чимось схожа на Землю. Стало прикро, що відстаємо від них. Лиш подумав, як живуть десь люди. А ми? І... прокинувся.

Григорій ТУШАНОВ.

Кропивницький.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Пережили оточення

ГЕРОЇ СЕРЕД НАС

Про українського героя Андрія Вовкуновича, який разом зі своїм підрозділом пережив 16 днів оточення в зоні АТО, я випадково дізналася від батька бійця. Олексій Павлович розповів про відвагу свого сина.

Капітан Андрій Вовкунович — командир розвідувально-штурмового відділення групи «Полум'я» 42-го батальйону територіальної оборони ЗСУ. 12 серпня 2014 року прибув у зону АТО на Донеччину в район Краматорська, де очолив один із підрозділів. За два тижні групу перекинули в тодішню най-

гарячішу точку фронту — Амвросіївку, а вже незабаром вони тримали оборону на Савур-Могилі.

Ось розповідь Андрія про бойові будні на межі життя і смерті 21 українця, який захищав Савур-Могилу:

— Ворог наступав несамоовито, підтягуючи важку артилерію. Ми були оз-

броєні лише автоматами. Найближча наша опорна точка відсунулася на 40 кілометрів углиб української території. Відхід без належної військової техніки пішки виявився нелегким. Щоб не наразитися на смертельну небезпеку, довелося здійснювати обманні маневри. Шістнадцять днів і ночей тривав вихід з ворожого кільця.

Спочатку у групі наростала паніка, тож мусив брати ситуацію в свої руки. Найтяжче було пережити спрагу. Жадібно вранці злизували росу, пили дощову воду. Вдень, у неймовірну спеку, хова-

лися в лісосмугах, а вночі продовжували рух. Харчів не було, споживали все їстівне: кукурудзу, соняшникове насіння... Вночі було дуже холодно. Спали на землі. Щоб зігрітися, тулилися один до одного. На час відпочинку неодмінно виставляли варту.

Минув тиждень. Чимало кілометрів залишилося позаду. Дійшли до населеного пункту. Та замість підтримки і допомоги наразилися на чорну зраду. Не всі місцеві раділи українським військовим. Довелося залягти. Вороги перекрили всі можливі шляхи. На кожному кроці

чатували їхні снайпери. Тільки-но рушали — нас починали обстрілювати. Останні п'ять днів пересувалися без води і їжі. Неодноразово подумки прощалися з життям.

Страшенна втома ломила кістки, тіло судомило від голоду та зневоднення. І от 7 вересня стало для нас щасливим днем. Попри вибухи та розриви мін, ми кинулися до наших позицій під Гранітним, неподалік Маріуполя. Схудлих, зарослих, брудних, але щасливих, нас зустріли бійці 19-го батальйону територіальної оборони Миколаєва. Піс-

ля п'яти діб сухого голодування бійці ніяк не могли напиться води. Вранці нас відправили до Маріуполя, де Президент України Петро Порошенко міцно потис руку кожному...

Капітану Андрієві Вовкуновичу, командирі групи «Полум'я», за виявлену відвагу та збережені життя і здоров'я підлеглих бійців вручили орден «За мужність» III ступеня.

Найголовніше, що всі залишилися живими і здоровими та повернулися до рідних домівок — до дітей, дружин і батьків.

Тетяна ЗІНКЕВИЧ.
Львівська область.

Пропонують встановити видатки на безпеку і оборону на рівні п'яти відсотків від ВВП

Комітет Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони розглянув проект постанови про основні напрями бюджетної політики на 2017 рік.

Народні депутати відзначили, що документ поданий урядом зі значним порушенням строків, передбачених законодавством. Це унеможливило розглянути його в порядку, встановленому Регламентом Верховної Ради.

Члени комітету зазначили: відповідно до статті 96 Конституції Кабінет Міністрів не пізніше 15 вересня кожного року повинен подавати до парламенту проект закону про Державний бюджет на наступний рік.

За результатами обговорення проекту постанови комітет прийняв рішення направити пропозиції народних обранців до уряду та Комітету з питань бюджету для врахування їх під час підготовки проекту закону про Державний бюджет на 2017 рік.

Члени комітету пропонують забезпечити фінансування видатків на сектор безпеки і оборони на рівні не менше п'яти відсотків від ВВП. Зокрема на оборону — не менше трьох відсотків ВВП, на розвиток оборонно-промислового комплексу — 0,5 відсотка ВВП.

Народні депутати також пропонують передбачити:

— надання державних гарантій в обсязі 10 млрд. грн. для забезпечення виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання;

— окрему бюджетну програму на 2017 рік на погашення відсотків по кредитах, залучених під державні гарантії суб'єктами господарювання у попередні періоди, та встановити порядок погашення за рахунок бюджетних асигнувань;

— норму, згідно з якою з 2017 року не витрачені кошти на державне оборонне замовлення за контрактами мають повертатися до спеціального фонду бюджету; ці гроші повинні бути використані на виконання інших державних контрактів за оборонним замовленням.

Комітет також пропонує встановити у Податковому кодексі норму щодо звільнення від сплати податку на землю державних унітарних підприємств, які включені до складу концерну «Укроборонпром» в умовах особливого періоду та на час проведення антитерористичної операції.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

Працюють над створенням Установи бізнес-омбудсмена

Комітет Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва готує до другого читання проект закону про Установу бізнес-омбудсмена.

У комітеті вже відбулося засідання робочої групи з доопрацювання відповідного законопроекту. В обговоренні брали участь голова комітету Віктор Галасюк, директор Європейського банку реконструкції та розвитку в Україні (ЄБРР) Шевкі Аджунера, заступник бізнес-омбудсмена Ярослав Грегірчак, а також представники Міністерства економічного розвитку і торгівлі, Державної регуляторної служби, Федерації роботодавців України, Українського союзу промисловців та підприємців, Торгово-промислової палати України, Європейської бізнес-асоціації.

Законопроект підготовлений з метою впровадження зобов'язань Меморандуму про взаєморозуміння щодо підтримання української антикорупційної ініціативи від 12 травня 2014 року.

Документ передбачає запровадження на законодавчому рівні інституту бізнес-ом-

будсмена як посередника, який сприятиме суб'єктам підприємництва у захисті їх прав та законних інтересів. Також проектом закону визначаються правові засади створення установи, напрями її діяльності, а також принципи взаємовідносин з державними органами, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання та підприємництва.

«Наше завдання забезпечити незалежність, впливовість, прозорість, підзвітність суспільству та ефективність діяльності бізнес-омбудсмена в інтересах підприємців, інвесторів, виробників в Україні», — наголосив Віктор Галасюк. Він також зазначив, що найближчим часом відбудеться розширене засідання робочої групи з залученням народних депутатів з Комітету Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва і зацікавлених представників фракцій та груп парламенту, представників уряду і бізнес-асоціацій.

Інформаційне управління апарату Верховної Ради України.

Про національну історію не тільки словом, а і музикою

У Німеччині, за підтримки Фонду Конрада Аденауера, посольства України у ФРН, організації MitOst та Українського кіноклубу в Берліні, відбуваються Дні кримськотатарської культури. До німецької столиці прибули майстри мистецтв кримськотатарського народу, історики, тюркологи, громадські активісти, журналісти. Прибули з Києва, куди змушені були переселитися у зв'язку з російською анексією Криму. Програму організувало Товариство пригноблених народів у Східній Європі та колишньому СРСР.

Учасники Днів ознайомлюють німецьких глядачів і слухачів із самотньою культурою свого народу, також виступають з концертами народної і класичної музики. Групу митців об'єднав композитор і виконавець Джеміль Кариков (**на знімку**), кот-

рий до того ж здійснює велику роботу, спрямовану на відродження музики кримськотатарського народу.

Проте не тільки музикою, художнім словом, малярством кримськотатарські митці носять до німців правду про історію

свого багатостраждального народу, зокрема про останнє вимушене переселення з батьківщини, а також і дискусія-

ми з шанувальниками їхнього мистецтва. Вони розповідають, що більшість переселенців з Криму живуть мрією про повернення на півострів чи на Донбас, де чимало з них мешкали й звідки змушені були тікати, адже там — їхня земля.

Також Український кіноклуб у Берліні показав документальний фільм «Traces of Crimea» французького режисера Вінсента Муна. Стрічка передає саму атмосферу Криму і дає можливість побачити культурне різноманіття його народу. Після перегляду актори читали кримськотатарську і староосманську поезію.

Тим часом організатори Днів подбали також і про самих учасників — з тим, щоб вони могли не лише себе показати, а й познайомитися з країною, у якій гостюють.

Наталія ПИСАНЬСКА.
Берлін.

Фото автора.

Нові докази та напрями слідства

Учора відбулося закрите засідання підкомісії польського Сейму з питань розслідування причин Смоленської катастрофи 10 квітня 2010 року. Одним із питань порядку денного були нові докази, які, за даними голови підкомісії Вацлава Берчинського, надійшли від Агентства внутрішньої безпеки (АВБ — польський відповідник СБУ).

Ідеться про записи переговорів екіпажу президентського борту ТУ-154 М з диспетчерською вишкою на летищі «Северний» 10 квітня 2010 року. За словами В. Берчинського, ці матеріали «повністю суперечать тому», що перебувало в розпорядженні комісії раніше. Із записів випливає, що вишка («хоча не відомо — чи цілеспрямовано», — зазначає голова) ввела екіпаж в оману щодо відстані до початку злітно-посадочної смуги. Про деталі комісія обіцяє повідомити в найближчий четвер.

Тим часом міністр національної оборони Польщі Антоні Мацєрєвіч в інтерв'ю газети «Жечпосполіта», анонсуючи оприлюднення нових записів, заявив, що «не залишається жодних сумнівів», що дії російських навігаторів та керівництва польотами мали на меті призвести до катастрофи ТУ-154 М: «Те, що я кажу, це не гіпотези. Це докази, які не діляться на тверді й м'які, а на правдиві й неправдиві. Тепер ми маємо правдиві докази, зокрема й ті, які приховувала комісія Міллера (польська урядова комісія з питань розслідування катастрофи під керівництвом міністра Єжи Міллера, який нині є радником українського прем'єра Володимира Гройсмана. — **Ред.**), маємо вражаючи свідчення членів цієї комісії».

Анонсуючи оприлюднення нових записів, «що не походять з борту поль-

ського літака», які кожен зможе послухати», А. Мацєрєвіч наголосив, що це ще не буде остаточний матеріал, але він «кине дуже важливе світло на перебіг та причини катастрофи».

За неофіційними поки що даними, які оприлюднили польські ЗМІ з посиланням на офіційні джерела, прокуратура готує зміну кваліфікації дій двох контролерів вишки (з ненавмисного на навмисне спричинення авіакатастрофи) та пред'явлення обвинувачень третьому російському офіцерові (полковнику Миколі Краснокутському), який перебував у диспетчерській в момент катастрофи.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

ДОВІДКОВО

Смоленська катастрофа — це катастрофа, якої зазнав під Смоленськом 10 квітня 2010 року «борт номер 1», тобто президентський лайнер ТУ-154 М, з 96 особами на борту. Окрім членів екіпажу та офіцерів Бюро охорони уряду (відповідник нашого Управління державної охорони), загинули президент РП Лех Качинський з дружиною, міністри, парламентарії, керівники центральних державних установ та командувачі всіх родів збройних сил країни. Делегація прямувала до Катині для участі у заходах з нагоди 70-ї річниці розстрілу польських офіцерів НКВСниками.

Олімпіада — рушійна сила економіки

Прем'єр-міністр Японії Шіндзо Абе, який так несподівано з'явився на стадіоні в Ріо-де-Жанейро під час передачі естафети наступної Олімпіади Токіо в костюмі персонажа Маріо з популярної комп'ютерної гри, покладає неабиякі економічні надії на Олімпіаду-2020. Він переконаний, що Олімпійські ігри підтримають ВВП країни, вдихнуть нове життя в галузі, пов'язані зі спортом.

Уряд сподівається, що доходи цього спектра економіки збільшаться удвічі до 2020 року і втричі — до 2025-го. Загалом очільник уряду сподівається, що саме спорт стане рушійною силою зростання на 20% номінального ВВП з 2015 до 2020 року.

За оцінками експертів, в наступні три роки ВВП Японії значно зросте за рахунок нових капіталовкладень. 7,3 млрд. доларів буде витрачено на будівництво нового стадіону та об'єкти олімпійської інфраструктури. Мільярди доларів підуть на модернізацію транспортної мережі.

Крім того, завдяки Олімпіаді уряд сподівається привабити більше туристів: передбачається, що до 2020 року в країну щороку приїжджатиме їх близько 40 мільйонів.

Майбутні Олімпіада та Паралімпіада нададуть також новий імпульс розвитку індустрії спорту в країні. Задля збільшення фінансових можливостей підготовки до Ігор в Японії оголошено про випуск п'яти державних лотерей, присвячених Олімпіаді-2020. Влада очікує зібрати на розвиток спортивної інфраструктури мільйони доларів. Квитки надійдуть до продажу вже найближчим часом. Японці не є першовідкривачами такого способу збільшення олімпіадного фонду. Принаймні в Китаї під час підготовки до пекінської Олімпіади-2008 також проводили лотерею.

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

Глави МЗС приїдуть рятувати Мінські угоди та «нормандський формат»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Очільник українського МЗС Павло Клімкін в інтерв'ю телеканалу «1+1» повідомив: щоб вийти на зустріч «нормандської четвірки», потрібно побачити від Росії хоча б якісь кроки, що вони готові йти вперед. «І такими кроками для нас будуть: реально припинити вогонь, відвести свої сили та впустити ОБСЄ», — наголосив Клімкін.

Зазначимо, що вчора з дводенним робочим візитом до Києва прибув і міністр закордонних справ Польщі Вітольд Ващиковський.

Напередодні візиту польське видання **Rzeczpospolita** опублікувала статтю пана Ващиковського під назвою «Відкриті двері для України». Зокрема, пан міністр наголосив: «Ми ніколи не погодимося на агресивні дії (Росії. — **Ред.**) щодо суверенної і незалежної України. Ми рішуче засуджуємо російську політику економічного і військового тиску на нашого сусіда ... Польща вважає, що врегулювання збройного конфлікту на Донбасі й повне відновлення територіальної цілісності України має відбуватися шляхом імплементації Мінських домовленостей і шляхом політичних рішень ... Саме таке мислення є причиною збереження санкцій проти Росії, яка як сторона, котра відповідає за виникнення конфлікту, має також можливості для його деескалації».

Тасос у вогні!

Пожежі на грецьких островах — явище часте. Зазвичай вони виникають через недбалість туристів чи селян, які сплять у смітті, оскільки його утилізація на клаптику суші — задоволення не з дешевих.

Але цього разу на одному із найпопулярніших і найвідвідуваніших островів у північній частині Егейського моря — Тасосі — лісовий масив загорівся через удар блискавок. За попередніми даними, в роботу вони вдарили по чотирьох різних районах острова — Рачоні, Прінос, Алікес і Лінемарія. Вогонь почав поширюватися майже по всьому Тасосу, було оголошено надзвичайний стан. Туристи стали швидко покидати острів, бо в багатьох місцях вогонь досяг пляжів. Під час гасіння вогню постраждав один пожежник. Мер Тасоса Костас Хаджиемануїл повідомив, що людей евакуювали із сіл Прінос Казавіті та Светі Пантелеймон, а стада тварин встигли перегнати в безпечні місця, але таких на острові дедалі менше. Багато населених пунктів острова залишилися без електрики.

Спочатку 170 пожежників, 73 спецмашини, понад 70 добровольців і 36 військовослужбовців вели боротьбу з вогнем на чотирьох фронтах. Її ускладнював сильний вітер, який гнав вогонь далі й далі. Пізніше на допомогу було кинуто вертольоти, літаки та іншу техніку, доставлену з материка.

Пожежа від удару блискавок виникла і на Святій горі Афон. Тут загорівся ліс поблизу Хілендарського монастиря. На допомогу викликали вертольоти, бо наземній техніці неможливо було пересуватися крутими схилами гір. На щастя, пожежу вдалося швидко локалізувати.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

У Києві реставратори завершили ремонтні роботи в Андріївській церкві. «Закінчено реставрацію та знято риштування з північно–східної групи колон і кутового простору примикання фасадів Андріївської церкви», — повідомляє заступник директора заповідника «Софія Київська» Вадим Кириленко

В окружному суді Амстердама (Нідерланди) 5 жовтня 2016 року має відбутися судове засідання у справі за позовом держави Україна до Музею Апларда Пірсона щодо повернення «скіфського золота» до України, повідомляє Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб

На чужині — з Батьківщиною в серці

ПОСТАТІ

«Ми маємо привілею — старий мозок культурного народу і молоді кров народу, що проснувся від довгого сну...» — писав у своїй статті визначний український дипломат, історик, перший міністр закордонних справ Української Народної Республіки Олександр Якович Шульгин. Цій надзвичайно терплячій та сильній духом людині судилося понад сорок років боротися за відродження новітньої української державності, не маючи при цьому змоги жити на своїй Батьківщині. Залишаючись палким патріотом, він продовжував відстоювати право України на незалежність навіть тоді, коли більшість держав, de jure, визнали Радянський Союз в його кордонах, що охоплювали й українську територію.

О. Шульгин — представник нової генерації української національної еліти початку ХХ століття. В пам'яті пересічного українця його ім'я могло б згадуватися поряд з такими видатними діями періоду національно-визвольних змагань 1917–1921 років, як М. Грушевський, В. Винниченко, С. Петлюра. Проте тривалий час постать О. Шульгина залишалася маловідомою широким колам української громадськості. Сьогодні ми маємо можливість, на основі беззаперечних свідків — архівних документів — відкрити нові непрочитані сторінки із життя цієї надзвичайної людини.

Олександр Якович Шульгин народився 30 липня 1889 року в селі Сохвині Хорольського повіту на Полтавщині в сім'ї, яка належала до козацько-старшинського роду Устимовичів, спорідненого з Полуботками, Апостолами та Скоропадськими. В родині Шульгиних панував дух глибокої пошани до національних традицій українського народу, що не могло не вплинути на майбутнього політика. Закінчивши історико-філологічний факультет Петербурзького університету, О. Шульгин розпочав активну громадську діяльність на посаді заступника голови Київського земляцтва в Петербурзі.

Після Лютневої революції, 23 березня 1917 року, О. Шульгин приїхав до Києва, де розпочався найважливіший період в його житті. 6-8 квітня тут пройшов Всеукраїнський національний конгрес, на якому Олександра Яковича обрано членом Української Центральної Ради (УЦР) та кооптовано до складу її керівних органів. Уже в липні 1917 року його призначили на посаду генерального секретаря міжнародних справ УЦР. Після проголошення 7 листопада 1917 року III Універсального створення Української Народної Республіки (УНР) О. Шульгин активно виступав за її автономію. Проте з часом, в умовах ускладнення зовнішньополітичної ситуації, він відійшов від автономістських ідей та до кінця життя відстоював право України на незалежність і міжнародне визнання.

22 січня 1918 року О. Шульгин призначено міністром закордонних справ самостійної УНР. В період післявоєнного мирного врегулювання в Європі він протягом 1919-1921 років неодноразово представляв українську державу як член делегації УНР на Паризькій мирній конференції, голова делегації на першій асамблеї Ліги Націй у Женеві, голова української Надзвичайної дипломатичної місії в Парижі.

Після остаточної поразки національно-визвольного руху в Україні у житті О. Шульгина настав надзвичайно складний та напружений період. Проте він не полишав клопотів роботи на благо українського народу. Займаючись викладацькою та науковою діяльністю як професор Українського вільного університету та Українського високого педагогічного інституту в Празі, Олександр Якович, як міністр закордонних справ уряду УНР в екзилі, продовжив співпрацю з європейськими державами з метою дипломатичного визнання незалежності УНР, а також незаконності окупації її території радянською владою.

В кінці 20-х років становище українських емігрантів в Європі значно погіршилося, оскільки під загрозою постало не тільки питання визнання української державності, а їх національної ідентифікації взагалі. 30 серпня 1928 року О. Шульгин звернувся до Ліги Націй з проханням видати українцям так звані нансеновські паспорти, які на той час отримували росіяни та вірмени, пояснюючи, що «кожний український емігрант буває змушений відмовлятися від своєї справжньої укра-

їнської національності і робитися «russe», якщо тільки не має особистої протекції». Таке явище міністр вважав неприпустимим, оскільки «для українських патріотів не може бути нічого більш образливого, як бути примушеними носити ім'я тих, кого вони вважають своїми насильниками».

Не раз Олександр Якович повертав погляд європейської спільноти до українського питання: державності, «бідкування населення», а згодом і політичних репресій. 4 грудня 1928 р. у Парижі був створений Комітет допомоги голодуючим на Україні, головою якого обрано О. Шульгина. В листі до Міжнародного Червоного Хреста члени Комітету вказували на перманентні голодування жителів більшої частини України, згадуючи при цьому українців, що померли в 1921-1922 роках. З метою максимальної концентрації уваги провідних держав на проблемах радянської України, О. Шульгин розкривав негативні наслідки політики Радянського Союзу для європейської економіки, а саме демпінгу — «перебільшеність вивозу хліба, лісу і міді, які пускаються в продаж з явною метою посилити економічну кризу Західної Європи», в той час прирікаючи на бідкування власне населення. Апелюючи до членів Ліги Націй, він наголошував, що боротьба з демпінгом є «як в інтересах населення Східної України та інших республік, так і в інтересах Західної Європи».

У жовтні 1931 р. О. Шульгин, готуючись до участі в черговій сесії Ради Ліги Націй, порушував проблеми «політичних в'язнів на Україні і в Соловках, а також справи демпінгу». 20–29 жовтня того ж року для участі у сесії Міжнародної дипломатичної академії він підготував доповідь про «Правні підстави української державності».

Особливої уваги заслуговує позиція Олександра Яковича, як представника уряду УНР в екзилі, на Конференції в Монтрьо (Швейцарія) 22 червня-21 липня 1936 року, де розглядалося питання статусу Чорноморських проток. Учасниками даної конференції були Велика Британія, Франція, Туреччина, СРСР, Болгарія, Румунія, Греція, Югославія, Австрія та Японія. Хоча О. Шульгин не був офіційним представником української держави, оскільки «делегат Радянського Союзу мав намір представляти всі радянські республіки», проте йому, все ж, вдалося висловити офіційну думку уряду УНР. У підготовлений доповіді гостро постало питання як української державності, так і прагнення Москви розглядати Чорне море «як російське море, закрите, наскільки це можливо, від решти світу». Зрозуміло, що в умовах дипломатичної ізоляції уряду УНР в екзилі О. Шульгину було важко добитися бажаного результату, але він ніколи не полишав надії на ствердження України як суверенної держави.

В останнє десятиліття свого життя О. Шульгин займався в основному науковою роботою. Перебуваючи в еміграції, він написав низку праць, присвячених

О. Шульгин. 30-ті роки.

проблематиці національно-визвольного руху. Також він ініціював створення та був членом багатьох наукових установ: Українського академічного товариства в Парижі, Ліги українських політв'язнів, Міжнародної вільної академії наук у Парижі. 17 вересня 1952 р. на загальних зборах Комісії допомоги українському студентству в м. Сарселі О. Шульгин був обраний заступником її голови. В рамках діяльності даної організації він активно сприяв допомозі українським студентам у Франції.

4 березня 1960 року О. Шульгин пішов з життя, залишивши нащадкам незламну віру, що відкарбувалася в його пророчих словах: «Перед нами широке майбутнє утворення демократичної національної державності. Ця державність розпочалася силою обставин серед стихій величезної революції, яка значно прискорила хід подій і утруднила всю працю надзвичайно. Але труднощі нас не повинні лякати. Труднощі треба пережити і твердо піти по тому шляху, на який поставив нас неминучий хід подій — Fatum історії».

Нижче подаються документи, що зберігаються в Центральному державному архіві громадських об'єднань України, які репрезентують погляд О. Шульгина на проблеми української державності та місця України в світовому співтоваристві. Серед них — витяги з листів О. Шульгина до представників української політичної еміграції, що друкуються мовою оригіналу, а також текст його доповіді, підготовлений для виступу на міжнародній конференції в Монтрьо (написаний французькою мовою та публікується вперше у перекладі автора статті).

Витяг із листа О. Шульгина до українського державного і громадського діяча К. Мацієвича про становище та діяльність Уряду УНР в екзилі. 28 травня 1929 р.

[...] Ми не є «організацією під назвою «У. Н. Р.», а легальним Урядом, що опинився, правда довгий час, на чужині. Звичайно, в розмовах приходиться пояснити, що ми цілком здаємо собі справу про всю ненормальність нашого положення. Але з певних причин а) наша легальність, в) зацікавлення для України того факту, що це є еманация від неї самої, а не емігрантський витвір; с) значіння факту неперерваного існування, активної праці Уряду навіть і для чужеземних держав, яким не може не імпонувати ця перманентність.

Ми серед найтяжчих умов, скоротившись скільки можна, проводячи працю революційним, а не

нормальним урядовим шляхом — все ж зостаємося Урядом, принаймні в очах цілої свідомої України. [...]

[...] прошу звернути увагу шановного Празького Комітету по боротьбі з голодом, що його Голові і секретарю, перш ніж кидати не-допустимі обвинувачення мені, треба було просто запитати, в якому стані справа. Я сподівався, що бюршора про голод вийде ще в час мого перебування в Женеві. Справа трохи затяглась, але ж за 3-4 дні буде готова. Крім «Журнал де Женев» хочу спробувати вмістити тези її тут в «Матен». Хто знає, чи вдасться?

Також надішло її до Посольства Сполучених Штатів з листом, або й особисто піді туди. В Червоному Хресті я знов говорив про справу, але ще більше переконався в тому, що на реальну допомогу із закордону рахувати майже не приходиться: Чер[воний] Хрест боїться втручатись і не зовсім вірить в широкі розміри катастрофи. З другого ж боку, більшовики ні за що не допустять цього. Отже, застается одно: кричати, говорити про цю біду, щоб хоч з політичного боку використати цю ситуацію. [...]

Витяг із листа О. Шульгина до В. Садовського про громадську та політичну роботу. 24 вересня 1930 р.

[...] 13/Х я маю бути у Данцігу на конференції Унії товариств для Ліги Націй. Мають там засідати перманентні комісії Унії і між іншим комісія політична. На порядку денному стоїть справа порушення мною — організація постійної підкомісії для Сходу Європи. Як ти може пам'ятаєш з «Тризуба», в червні вже відбулось засідання тимчасового комітету для Сходу Європи, де на підставі мого докладу п'ять делегатів ухвалило одностайно, що таку постійну підкомісію створити конче потрібно.

Отже, в Данцігу це і має, коли не зробить хтось який несподіванки, закінчитись. І мені потрібно підготуватись до першого засідання. В Женеві я пригласив італійця Джаніні, щоб він прочитав доклад про Східну Конституцію і значіння в Союзі України. [...] Шукаючи теми для другого докладу я прийшов до заключення, що найбільш цікавитиме те все, що відноситься до Демпінгу. Через це звертаюся до тебе з великим проханням: написати коротенький доклад сторінок на 5—10, в якому б ти з'ясував сучасний економічний стан Східної України та інших радянських республік, згадав би про бідкування населення і перебільшеність вивозу хліба, лісу і міді, які пускаються в продаж з явною метою посилити економічну кризу Західної Європи. [...] Необхідно дати головне резолютивну частину — осуд, протест і боротьба з демпінгом як в інтересах населення Східної України та інших республік, так і в інтересах Західної Європи.

Текст доповіді О. Шульгина на Конференції в Монтрьо 22 червня — 21 липня 1936 р.

Матеріал, поданий [проф.] О. Шульгиним Конференції в Монтрьо 1936 р.

ВИКЛАД ТОЧКИ ЗОРУ УКРАЇНИ ЩОДО ПРОБЛЕМИ ПРОТОК

Права України та Грузії були взяті до уваги на Лозанській конференції, незважаючи на те, що ці дві держави не були представлені. Конвенція (в статтях 10, 11 та 12) негласно зберегла ім'я місця в Комісії з проток поряд з іншими прибережними державами. Делегат Радянської Республіки приймав такий стан речей, тому що на момент Лозанської конференції, Союз Радянських Республік ще не був створений; таким чином, Москва визнавала незалежність України та Грузії.

Зовсім інша ситуація склалася в 1936, на Конференції в Мон-

трьо, коли делегат Радянського Союзу мав намір представляти всі радянські республіки, а значить й Україну та Грузію. Неодноразово, в Женеві, ми мали честь виступати з нашими протестами і доводити до відомо членів Ліги Націй, що Національна Україна ніколи не надавала повноважень уряду Москви вести переговори від її імені. Цей уряд в Україні розглядався як окупаційний уряд.

Україна, яка знаходиться під радянською владою, не вільна в праві виражати свою точку зору в питаннях, що торкаються її життєвих інтересів і не має жодних засобів захищати їх офіційно на міжнародних конференціях. Проте ми сподіваємося, що учасники Конференції в Монтрьо приймуть до уваги нашу доповідь, що містить точку зору України, сформульовану роки тому Національним Урядом Української Демократичної Республіки, що нині знаходиться в екзилі.

Усі проблеми, які стосуються Чорного моря та проток, представляють для України головний інтерес. Кордони України, навіть такі, що були встановлені Радянським Союзом, охоплюють основні порти північного узбережжя Чорного моря, як Одеса, Миколаїв (Ніколаєв), Херсон, простягаючись вздовж Азовського моря і продовжуючись далеко за межі Перекопу. Якщо взяти до уваги той факт, що Кавказ, землі Козаків (Кубань та Дон), Крим, з його українсько-татарським населенням, приєднані до Радянської Росії у виключно штучний спосіб, і що вони довели своє бажання від'єднатися від Москви, стає зрозуміло, що в разі отримання Україною незалежності, інтереси Росії в районі Чорного моря будуть значно обмежені чи навіть вона перестане бути прибережною державою.

Інтереси України в проблемі проток значно відрізняються від інтересів колишньої Російської імперії та її спадкоємиці — Радянської Росії. Україна, що цілком зрозуміло, не має ніяких споконвічних претензій Росії, яка завжди прагнула володіти Стамбулом та протоками. Ці претензії, глибоко укорінені в російській свідомості, нині лише придрімали, якщо Москва відчує в собі здатність їх реалізувати, вона знову нагадає про свої домагання.

Національна Україна, відчуючи споконвічну прихильність до Туреччини, споконвічний ворог російського імперіалізму, визнаючи абсолютно законним бажання мати гарантії своєї безпеки, вірить, що свобода проток є умовою процвітання усіх прибережних країн Чорного моря.

Україна безумовно протистоїть давній тезі московського імперіалізму, який хоче розглядати це море як російське море, закрите, наскільки це можливо, від решти світу. Україна ж вважає, що не має підстав встановлювати для Дарданелл та Босфору режим відмінний від того, що регулює протоку Гібралтар чи Суецький канал.

Чорне море є лише продовженням Середземного моря, і відрізати його від Середземного та від Океану означало б применшити як важливість його, так і прибережних країн. Україна, країна середземна, повинна мати через морський шлях прямі відносини з усіма націями світу.

Теперішня конституція УССР в статті 4, також як і в проекті нової конституції в статті 17, визнають, принаймні теоретично, для України, так само як для Білорусі, Грузії та інших Республік Кавказу та Туркестану право вільного виходу з Радянського Союзу. З того дня, коли Україна зможе реалізувати це право, вона буде покликана грати дуже активну роль у вирішенні проблем Чорного моря. З цієї причини ми вважаємо нашим обов'язком зробити чутним голос України в час, коли повинен бути встановлений новий режим для проток. Ми сподіваємося, що комісія з проток буде збережена, як і місця у ній, виділені для України та Грузії, згідно з Лозанським договором.

Публікацію підготувала Людмила ВАЩУК, провідний спеціаліст Центрального державного архіву громадських об'єднань України.

Школи олімпійського резерву вигнали на вулицю

Чотири сотні учнів та тренерів дитячо-юнацької спортивної школи олімпійського резерву з футболу Херсона «Кристал» перетворилися на безхатченків. Міська рада своїм рішенням позбавила навчальний заклад приміщення — комунального спортзалу на вулиці Лютеранській (Кірова) — воно знадобилося для «альтернативної» ДЮСШ «Херсон». Директор СДЮШОР «Кристал» Анатолій Жосан запевняє, що у теплий сезон проблем із тренуваннями вихованців не буде — майданчики їм готові надати три інші стадіони обласного центру. Проте невідомо, як буде в холоди: адже спорткомплексів закритого типу в обласному центрі не так багато, і для їх оренди потрібні гроші.

Чиновники від спорту регіонального рівня лише знизують плечима: у бюджет на цей рік такі витрати не закладалися, оскільки «відселення» спортшколи з приміщення комунальної власності міської громади з ними ніхто не узгоджував. Тож до початку наступного року нічого вдіяти не можуть. Тим часом батьки юних футболістів готові вдатися до масових акцій протесту. Вони нагадують: втрата СДЮШОР «Кристал» буде відчутною і для великого спорту. Адже команда навчального закладу є учасником та неодноразовим призером дитячо-юнацької футбольної ліги України, а його випускники поповнюють не тільки міські команди.

«Вихованці СДЮШОР «Кристал» грають у національній збірній України, численних місцевих та зарубіжних клубах, команді найвідомішого херсонського футбольного клубу другої ліги «Кристал». Закриття спортшколи не можна допустити — воно означатиме відлучення від великого спорту сотень талановитих футболістів-початківців, — коментує голова обласної організації Федерації футболу України В'ячеслав Богун. — За нашим зверненням керівництво спортивного товариства «Спартак» надасть СДЮШОР «Кристал» поле для тренувань та роздягальні, але звимку потрібен спортзал під дахом. І влада Херсонщини повинна терміново допомогти з його пошуками — адже йдеться про існування навчального закладу обласного рівня».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсон.

Наміри волинян

Баскетбол. Луцький клуб «Волиньбаскет» готовий узяти участь у новому сезоні елітного дивізіону чемпіонату України.

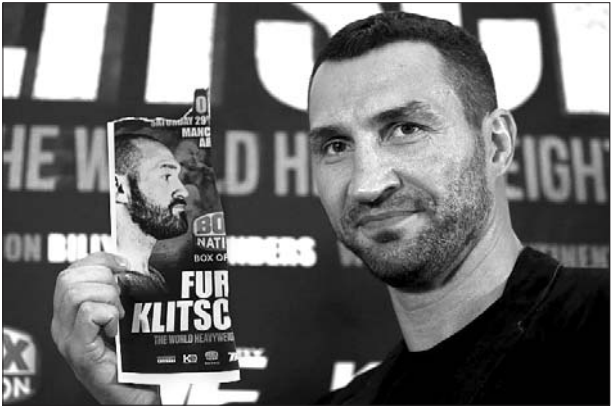
Питання участі лучан у Суперлізі вирішилося позитивно, всупереч заяві президента Федерації баскетболу України Михайла Бродського. Він називав шанси «Волиньбаскету» на збереження місця в еліті примарними. Якщо луцький клуб офіційно підтвердить наміри, то стане одинадцятим клубом у чемпіонаті Суперліги-2016/2017. Раніше офіційно підтвердили свою участь у головному національному турнірі «Хімік» (Южне), «Кривбас» (Кривий Ріг), «Дніпро», «Будівельник» (Київ), «Авантаж-Політехнік» (Харків), «Черкаські Мавпи», «Запоріжжя», «Кремень» (Кременчук), БІПА (Одеса), «Миколаїв».

Знову про Мораеса та Марлоса

Футбол. Спортивний директор збірної України Євген Красников розповів про ситуацію з можливою натуралізацією бразильців — форварда київського «Динамо» Жуніора Мораеса та півоборонця донецького «Шахтаря» Марлоса — для подальшого виступу за нашу національну команду.

— Усе залежить від Марлоса й Мораеса, чи захочуть вони прийняти громадянство, — сказав Красников. — Це тільки їхнє бажання, а вмовляти і пропонувати ніхто не буде. Якщо є бажання, як свого часу в Марко Девича, і вони приймуть громадянство, то рішення про запрошення їх до збірної ухвалюватиме тренер. Вони не проти грати за збірну України. Я спілкувався з Марлосом, але є складності зі зміною громадянства, адже людина фактично змінює для себе батьківщину. Зрозуміло, що за багато років Україна стала для них другою домівкою, але вони поки що громадяни іншої держави і рішення повинні ухвалювати самі.

Володимир Кличко із зображенням свого суперника.

ся до протистояння з Кличком, його підготовка відбувається у добром темпі, він тренується двічі на день і набирає форму. Можу сказати, що навіть тепер перебуває у відмінних кондиціях.

Це буде неймовірно цікавий поєдинок, у якому вирішиться буквально все. Після цього бою ми побачимо, хто найкращий у світі, бо зустрінуться два найсильніші супротивники. Не важливо, що тра-

питься на ринзі, я неодмінно привітаю кращого боксера. Вірю в те, що Тайсон — найкращий. Він унікальний, і я впевнений у його майбутньому виступі.

***

Якщо нічого не стане на заваді, то поєдинок-реванш Кличко — Ф'юрі відбудеться 29 жовтня в Манчестері (Велика Британія).

Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Фото
з сайту boxnews.com.ua

ОГОЛОШЕННЯ

ТОВ "лайфселл", що надає послуги рухомого (мобільного) зв'язку під торговою маркою lifecell, повідомляє про такі зміни:

За умовами тарифних планів "Шалений день + класичний 2016", "Все включено Ultra", "Шалений день +", "Смартфон+", "life:) Схід" 30-денний та денний пакети послуг діють на всій території України, окрім м. Києва, Броварського, Бориспільського, Вишгородського, Васильківського, Києво-Святошинського, Обухівського районів Київської області. Починаючи з 21.09.2016 на території м. Києва, Броварського, Бориспільського, Вишгородського, Васильківського, Києво-Святошинського, Обухівського районів Київської області 30-денний та денний пакети послуг можливо використовувати за умови сплати 0,50 грн (з ПДВ та збором на послуги рухомого (мобільного) зв'язку) в день користування одразу після виїзду на вказану територію.

За умовами тарифного плану "Вільний Ultra" починаючи з 21.09.2016 на території м. Києва, Броварського, Бориспільського, Вишгородського, Васильківського, Києво-Святошинського, Обухівського районів Київської області, додаткова плата за користування сервісом "Безліміт на місяць" складатиме 0,30 (з ПДВ та збором на послуги рухомого (мобільного) зв'язку) в день користування одразу після виїзду на вказану територію. Детальна інформація про тарифи, умови користування послугами: lifecell.com.ua, 0 800 20 5433 (безкоштовно зі стаціонарних телефонів у межах України), 5433 (безкоштовно у мережі lifecell), у пунктах продажу lifecell. ТОВ "лайфселл", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

ТОВ П "Макроіндустрія" оголошує про продаж нежитлових будівель та споруд під склади. Приміщення знаходяться в районі центрального авторинку міста Дніпро (лівий берег). Звертатись за телефоном (056)766-26-46

УСТБ "Укрінкомбіржа" повідомляє власників майна банкрута ПРАТ "Хлібзавод "Салтівський", ліквідатора та боржників про проведення 17.10.2016 аукціону. Оголошення №35335 про аукціон оприлюднено 13.09.2016 на веб-сайтах ВГСУ та Мін'юсту (у т.ч. перелік боржників).

У зв'язку з відкриттям спадщини після Сергєєвої Ніни Іванівни, померлої 02 березня 2016 р., розшукується Табунщиков Ілля Сергійович, 30 листопада 1981 р.н.

Плис Роман Юрійович (останнє місце реєстрації: вул. Київська, 239-А, м. Барвінкове Харківської області) викликається на 15.00 год. 22 вересня 2016 р. до Кегичівського районного суду Харківської області (вул. Миру, 26, смт Кегичівка, Харківська область, 64003) як відповідач по справі №624/546/16-ц за позовом Плис Катерини Сергіївни про стягнення аліментів. У разі неявки позов може бути розглянуто в заочному порядку. Телефон для довідок (05755)3-16-51.

Суддя С.В. Криворотов

XIV літні Паралімпійські ігри. Ріо-де-Жанейро, Бразилія. Українська команда на високій ноті провела черговий змагальний день. І з 61(!) медаллю перетнула екватор Ігор.

День п'ятий.

Легка атлетика. 100 м (Т35).

1. Ігор Цветов (Миколаївська область). 200 м (Т12). 2. Оксана Ботурчук (Дніпропетровська). Стрибки у довжину (Т36). 3. Роман Павлик (Львівська).

Фехтування на візках. Шабля (В). **1. Антон Дацко (Львівська).** Шабля (А). **1. Андрій Демчук (Львівська).**

Плавання. 100 м батерфляй (S10). **1. Денис Дубов (Дніпропетровська)** — 54,79 (світовий рекорд). 50 м батерфляй (S7). 2. Євген Богодайко (Полтавська). 100 м батерфляй (S10). 2. Максим Крипак (Харківська). 400 м вільний стиль (S13). 2. Ярослав Денисенко (Полтавська). 150 м комплексне плавання (SM4). 2. Ольга Свідерська (Кіровоградська).

400 м (S13). 2. Анна Стеценко (Дніпропетровська). 50 м вільний стиль (S11). 3. Марина Піддубна (Харківська).

Футбол (ДЦП). Україна обіграла Бразилію 2:1 і стала переможцем у своїй групі. 1. Україна — 9 очок. 2. Бразилія — 6. 3. Велика Британія — 3. 4. Ірландія — 0.

У півфіналі українці зустрінуться зі збірною Нідерландів.

***

Лідери медального заліку після п'яти змагальних днів:

1. Китай — 118 нагород (50 золотих, 40 срібних, 28 бронзових).

2. Велика Британія — 63 (28, 16, 19).

3. УКРАЇНА — 61 (22, 19, 20).

4. США — 46 (16, 17, 13).

5. Бразилія — 35 (9, 17, 9).

6. Австралія — 34 (7, 13, 14).

7. Нова Зеландія — 13 (7, 3, 3).

8. Нідерланди — 26 (6, 8, 12).

9. Узбекистан — 23 (6, 4, 13).

10. Нігерія — 9 (6, 2, 1)...

На учорашній ранок медалі здобули представники 68 країн.

Володимир Кличко прагне реваншу

Бокс. Екс-чемпіон світу в суперважкій вазі українець Володимир Кличко під час прес-конференції у Лондоні (Велика Британія) заявив, що дуже чекає на повторний бій з британцем чемпіоном WBA (Super), WBO, IBO Тайсоном Ф'юрі:

— Мені дуже подобається ситуація, у якій я нині перебуваю. Інтригує випробування, яке стоїть переді мною. Бій, який відбувся торік у листопаді, став для мене чудовим досвідом і неймовірною мотивацією для подальшої роботи. Я зосереджений на своїй меті, і я маю намір повернути свої титули.

Ф'юрі відсутній на прес-конференції, але я сподіваюся, що ми зустрінемося з ним на ринзі. Хоча не здивуюся, якщо він раптово з'явиться, почне співати якихось пісень і стрибати в костюмі Бетмена.

Я чудово розумію, коли в житті спортсмена трапляються травми, коли він не може прийти через сімейні обставини або інші події у житті. Я все розумію, і чекатиму стільки, скільки знадобиться. Це буде непросте протистояння. Я прагну помсти. Я чекаю цього поединку, а не чергової зустрічі на прес-конференції. Я бажаю команді Ф'юрі успіху і вдалої підготовки до наступної зустрічі.

Абсолютно не хвилююся через майбутній бій. Знаєте, у мене була досить велика перерва, не було таких сильних суперників. Я давно не боровся, захищаючи попередні титули. Але, у будь-якому разі, я готовий до бою з Ф'юрі. Я зробив серйозні висновки з першої зустрічі з британцем. Я сповнений азарту і з нетерпінням чекаю нашого протистояння. Що б не трапилось на ринзі, я гото-

вий до цього й зустріну все з високо піднятою головою. У мене є мета, все решта — другорядне, воно мене не хвилює.

Одного разу я боксував у Німеччині проти німця Акселя Шульца, який мав неймовірну підтримку місцевих уболівальників. Десь 95 відсотків глядачів були проти мене. Проте я почувався набагато краще, коли відчував, що юрба налаштована проти мене. Це мотивувало й заводило. Я обожнюю це відчуття. Я готовий боксувати не вдома.

***

На цю прес-конференцію Тайсон Ф'юрі не прийшов. Замість нього з'явився його тренер і дядько Пітер Ф'юрі, котрий розповів про підготовку підопічного:

— Мій племінник — один із найкращих боксерів-важковаговиків у світі. Ми дуже чекаємо цього бою. Тайсон Ф'юрі ретельно готуєть-

Сьогодні в Україні малохмарно, без опадів. Вітер переважно північний, 5—10 м/с. Температура вночі 6—11 градусів тепла, на півдні і заході 11—16. Вдень 16—21 вище нуля, у південних і західних областях 23—28 градусів зі знаком плюс, на Закарпатті до 30 тепла.

■ **1963.** Введено в дію Миколаївський шиноремонтний завод. ■ **1971.** У Києві відбулася міжнародна конференція з застосування синтетичних алмазів у промисловості за участі майже 700 учених і спеціалістів із 18 країн. ■ **1978.** Колектив Івано-Франківського заводу тонкого органічного синтезу одержав новий продукт — стеарокс-920. ■ **1993.** Народився Дмитро Барвін — старший солдат Збройних Сил України. Нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (2015, посмертно). ■ **2014.** Загинув під час оборони аеропорту «Донецьк» Євген Подолянчук — капітан, командир групи спеціального призначення. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

CAMRY

ALWAYS A
BETTER WAY

ЗАВЖДИ КРАЩЕ

ЯПОНСЬКА ДОСКОНАЛІСТЬ

ДЕТАЛЬНІШЕ ПРО УМОВИ ПРОДАЖУ ДІЗНАВАЙТЕСЯ В АВТОСАЛОНАХ
ОФІЦІЙНИХ ДИЛЕРІВ TOYOTA

Офіційний дистриб'ютор ПІІ «Тойота-Україна».

www.toyota.ua

Над номером працювали: **Сергій ДЕМСЬКИЙ**,
Тетяна УВЕРОВА, **Сергій ЛАВРЕНЮК**.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 49727

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

